PART TWO
DRAUGAS
Saturday, Jan. 4,
1958

MOKSLAS ☆ MENAS LITERATŪRA

ANTROJI DALIS
DRAUGAS
šeštadienis 1958 m.
sausio 4

KRISTALINIAM KARSTE

BEN. BABRAUSKAS, Cicero, Ill.

"Kristaliniam karste", šiomis dienomis pasirodęs Jono Aisčio poezijos rinkinys, yra jau ketvirtas, išleistas Amerikoje. Tiek pat buvo išleista ir Lietuvoje. 25-erių metų tarpas skiria pirmąją nuo paskutiniosios knygos. Pačiu pirmuoju rinkiniu "Eilėraščiais" parodęs savitą veidą, sugestyvinę lyriko jėgą, virtuozišką formą, Aistis įkopė į mūsų poezijos viršūnę, atkakliai visiekdamas naujų formų ir motyvų. Per tą laiką kito asmeniniai poeto išgyvenimai, kurie atitinkamai įsirėžė kiekviename rinkinyje autoriui būdingais to meto rūpesčiais.

Džiaugsmą pakeičia sielvartas

Jeigu pirmoje knygoje vyravo meilės motyvas, tai paskutinėje šiai temai skirta vos pora eilėraščių: "Žvilgsnis", iš dalies "Menuetas". Grynai gamtos motyvui skirta "Pavasario simfonija", kurioje, jaunatvišku nerūpestingumu nuspalvinti, plaukia giedri vaizdai:

Šniokščią vandenys ištvinę,
Liejas per krantus, —
Vieversėlis krikštolinis
Virpina skliautus...

Ir beržų vytelės juodos
Šiaušias pumpurais,
Ir lakštingalėlių godos
Trykšta vakarais... (p. 34)

Tačiau tokios džiaugsmo lyrikos nūnai žymiai mažiau negu pirmosiose knygose. Džiaugsmo vietą užima asmeniniai, tautiniai ir visuotiniai rūpesčiai bei sielvartai. Štai dar Paryžiaus laikais rašytame eilėraštyje visu aštrumu įsispaudžia vienuma:

Tai skaudu ir graudu... O Dievu-
/liau brangus,
Kaip man šiandien šiurkšti vie-
/numos ašutinė,
O užgriuvo sunkus pilkas švino
/dangus,
O paskendę varpai aimanuoja
/krūtinėj... (p. 15)

Atsidūręs šioje aukso ir kitokio metalo šalyje, poetas dainuoja "siaubingą sielvartą", "likimą kartų", "raudančią suspaustą širdį", bet nuo depresijos jį gelbsti paguoda:

Tačiau, kai liejos taurė sklidina,
Kartojo švintanti širdis mana:
O fiat, Domine, voluntas tua!
O, fiat, Domine, voluntas tua!
(p. 17)

Nekartą poetas kreipiasi į "Dievulį gerą", kuris prašomas ir neprašomas poetui duoda (t. y. suteikia galios kurti), leidžia klysti ir nusidėti, pagaliau nesirūstina matydamas, jog "tu mano mielas, geras vaikas — tą patį griauni ir statai..." (p. 11).

Savitu būdu autorius išreiškia santykius su Dievu, pavyzdžiui, "Maldoje" maldaudamas Dievą ne atlaidumo ir švelnumo, bet rūstybės ir kietumo: kad sudraustų žmogaus sumišimą, kad pažabotų smurtą, "kai mes, lyg žvėrys, draskome vieni kitus" (p. 44).

Nauja gaida patriotinėje lyrikoje

Svarus pluoštas pateikta tėvynės meilės lyrikos, kur į patetišką nuotaiką įveda pats jau motto:

Kažkas kelias, kyla, eina, aidi
/dainos...
Kelias eina iki žvaigždžių nusi-
tiesusiu vaizdu...
Kelkis, mylima! gal tavo laisvė
/eina?
Kelkis, kelkis! ne iš miego, iš
/nelaisvės ir žaizdų! (p. 20)

Tėvynės ateitin metamas šviesus žvilgsnis. Vienur jis piešiamas grynai alegoriškai: "Dabar jau niekas netikės, kad vėlei Nemunas į rytus, o ne į vakarus tekės" (p. 21). Suprask, kad ir Lietuvos likimo vaga pakryps į vakarus. Panašiai alegoriškai reikia suprasti ir Našlaitę, "likimo atiduotą valiai svetimų":

Kaip stumdo žmonės svetimi ir
/skriaudžia
Ir kaip ji pasiskųst neturi kam:
Tik vėjas neša jos dainelę grau-
/džią
Ir sako sunkų sielvartą tuštiem
/laukam...
(p. 25)

Kartais, susikaupus niūrioms mintims, kyla nerimas dėl ateities: "Gal tik viena menkystė viešpataus?!' Į tą jau ne tik siaurai tautinį, bet ir visuotinį klausimą čia pat metaforiškai atsakoma:

Jonas Aistis

Ir Trakai negriauti sugriuvo —
Sunyko šiaip — nuo vėjo ir lie-
/taus...
(p. 22)

Vadinas, laikas, tasai šaltas ir abejingas Chronos, "ir neša rūstybę, ir ašaras plauna", taigi praeis įvairūs negandai, praeis ir menkystės viešpatavimas.

Esamo gerokai pavargę ar rūpesčių prislėgti, tad ties gilesnėmis problemomis sustoja tik atskiri vienetai, oponentų, deja, nesulaukią. Taip buvo ir su poetu J. Aisčiu, kuris savo rašiniais apie mūsų tautą ir valstybę gal ir nustebino nevieną, tačiau istorikų atsakymo nesusilaukė. Savaime aišku, tie poeto raštai buvo gilesnių studijų ir svarstymų rezultatas. Įdomu, kad to pat pobūdžio temos neaplenkė ir Aisčio poezijos.

Likimo giesmė

"Siaubas" ir "Likimo giesmė", abu eilėraščiai sukurti 1953 m., teikia gražių ir drąsių minčių mūsų istorikams ir valstybininkams. Lietuvos kunigaikščiai neturėjo ateities perspektyvos. Kad ir kėlė jie tautos pasididžiavimą, bet ėjo be kelio, "tik kur akys vedė, tik kur nešė kojos', palikę savo jotvingius ir bevilitiškai besigynusius prūsus. Užmiršo savo pajūrį, užsigeidę pasiekti juodąsias marias:

Tu jieškojai garso ant Juodųjų
/marių,
Ant žydro Dunojaus tu pilis sta-
/tei,
Kai iš tavo žemių tave pačią va-
/rė,
Kai savųjų marių tu jau nema-
/tei...
(p. 28)

Įdomu čia pažymėti du dalyku. Pirma, palyginę šiuos eilėraščius su maždaug prieš 20 metų parašyta to pat autoriaus garsia ode Lietuvai "Vorksla", matome skirtingus tų pačių žygių vertinimus (tenai Lietuvos žygiai į Juodąją jūrą buvo ne garso jieškojimas, bet Europos gynimas nuo mongolų "nuoga krūtine"). Antra, malonu konstatuoti, kad šitokios tematikos eilėraščiai laimingai išvengė publicistikos slenkščių.

Rinkinys pavadintas pirmojo eilėraščio vardu — Kristaliniam karste. Kas gi yra tame kristaliniame karste?

Kristaliniam karste, ir nublyš-
/kus, nugeltus,
O miela ir graži, kaip gyva!
Ir nėra, kas tave iš to miego pri-
/keltų
Ir kas man atgaivintų tave...

Toje itin gilaus jausmo "intymioje giesmėje", taip gyvai atsišaukiančioje jaunystės aidais, galima numanyti esant daugiau negu mergaitę. Tai gali būti mūza, gal net pati poezija, apie kurią iš laiko perspektyvos pats poetas gali tarti:

Kristaliniam karste mano laimė
/ir lobis,
Mano džiaugsmas ir mano pras-
/mė!

Savaime aišku, autorius tuo eilėraščiu neuždaro savo poezijos skrynios, kurią svariai galės papildyti nauji rinkiniai — gal ir naujomis temomis.

● **Dr. Pr. Skardžius** prieš Naujus metus buvo atvykęs į Chicagą ir čia tarėsi apie leidimą kalbos žurnalo. Susitarta tokį kalbos laikraštį pradėti leisti. Ta proga dr. Skardžius lankėsi "Draugo" redakcijoje, kalbėjosi su atskirais redaktoriais, pažymėdamas, kad jisai ir toliau mūsų dienraštyje redaguos "Mūsų kalbos" skyrių.

Jonas Aistis

AK, KAIP NUOSTABIAI

Ak, kaip nuostabiai tos žvaigždės žėri...
Jų taip nieks nematė, kaip tu jas matai,
Nes tik tau naktis akis atvėrė
Ir vienam tau žydi ir alsuoja visa tai!

Be tavęs nesiaustų marios, šilas
Be tavęs neoštų, nekristų rasa,
Nespindėtų nei dangaus šviesylai
Ir pragaištų, nugarmėtų visata visa...

Nors gal nieks tavęs nepastebėjo,
Nors gal nieks tavęs čia nepasiges,
Bet, kai mirsi, mirs diena ir vėjai,
Ir visi, visi žvaigždynai su tavim užges!

KAI NIŪRŲ ŽVILGSNĮ SUKAUPIU

Kai niūrų žvilgsnį sukaupiu ir noriu
Išgriauti laiko sienas ir vartus,
Mintis nušvinta meteoru
Ir gęsta vėl staiga, ir vėl kartus,

Ir vėl kurtus širdies tiktai plakimas
Krūtinėj dunksi gresiančiu griausmu —
Baisi likimo baimė ima
Ir nerimas vėl perveria skausmu:

Gal nieko jau nebus? gal viskas buvo?
Gal tik viena menkystė viešpataus?!
Ir Trakai negriauti sugriuvo —
Sunyko šiaip — nuo vėjo ir lietaus...

(Iš „*Kristaliniam karste*")

Adomas Varnas — Paveikslas naujai kūriamai Šiluvos šventovei saleziečių vienuolyne Cedar Lake, Ind.

Marijos apsireiškimas Šiluvoje

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Balio Sruogos** turtingą talentą gal labiausiai atskleidžia naujausias jo veikalas "Dievų miškas", kurio antra laida neseniai pasirodė Chicagoje. Čia B. Sruoga vaizdžių žodžių posmais atkuria savo ir kitų tremtinių dienas Stutthofo koncentracijos stovykloje. Nuostabiai puikus medžiagos apvaldymas, gyvas humoras ir sarkazmas, stiliaus turtingumas, pasakojimo gyva tėkmė, dialogų talentingas perteikimas, humanizmo idėjos išryškinimas kontrastais daro veikalą itin patrauklų. Skaitytojas jaučia, kad daugelyje vietų šaržuajama, bet taip gabiai, kad tas tik daugiau sudomina. Sakysime, pusl. 212 rašo: "Keikias, būdavo, Lėmanas po lagerį, kad net SS sargybiniai, sėdėdami bokšte ant vielų tvoros, nuo tų keiksmų smarvės čiaudėti ima". Knyga turi 482 pusl., papuošta dail. Alg. Kurausko aplanku. Išleido Terra.

Knygoje kaip ekrane pereina šiurpieji nacių esesininkų tipai, iš pačių kalinių parinkti kriminališki pareigūnai, gyvenimas barakuose, darbai prie kelmų rovimo, politiniai katorgininkai, krematoriumas, moterų barakai, bėgliai, žydžių tragiškas likimas, mirtininkų kelionė per kašubų žemę, kol pagaliau — sulaukia autorius laisvės, nusilpęs ir parvirtęs patvoryje, baimindamasis, kad revolverio šūviu nepribaigtų nacis.

Nors ir okupuotoje Lietuvoje knygą ruošdamas spaudai, Sruoga neįtraukė raudonosios propagandos, priešingai — netiesioginiai tai bus kova ir prieš raudonųjų budelių žiaurumus. Gaila tik, kad perspausdinant ir ant roje laidoje kaikur pasiliko Kalėdų, Velykų, Dievo vardai mažąja raide.

● **Jokūbo Šerno,** jo žmonos ir 12 mėnesių dukters nuotrauka įdėta italų dienrašty "Il Messaggero". Rašoma apie to mūsų aktoriaus darbą Italijoje.

● **Leidžiama Gimtoji Kalba.** Lietuvių Kalbos dr-jos Chicagos skyriaus pirm. Al. Dundulio rūpesčiu gruodžio 29 d. Domo Veličkos bute įvyko kalbininkų pasitarimas, kuriame dalyvavo dr. Pr. Skardžius, dr. P. Jonikas, J. Laurinaitis, Kultūros fondo pirmininkas J. Kreivėnas, LRD pirmininkas B. Babrauskas, lituanistai A. Dundulis, Ig. Serapinas ir D. Velička.

Kultūros fondui imantis leisti Gimtosios Kalbos laikraštį, svarbu susitarti dėl rašybos. Šiuo metu vieni laikraščiai naudoja jaolonskinę rašybą, kiti — Lietuvių kalbos vadovo. Prof. Pr. Skardžius, vienas iš Lietuvių kalbos Vadovo autorių, išsamiai paaiškino, kas jį privertė imtis Vadovo rašymo ir redagavimo darbo. Dėstydamas Tuebingeno unte lietuvių kalbą, profesorius buvo susitaręs su viena vokiečių leidykla parengti stambų lituanistinį veikalą. Tačiau vieną dieną atvyksta Stasvs Barzdukas ir įrodo Pr. Skardžiui būtiną reikalą išleisti Lietuvių kalbos vadovą. Tada teko atsisakyti nuo visų kitų darbų ir skubiai rengti Vadovą. Su visais kalbininkais nebebuvę laiko nei sąlygų susitarti dėl rašybos. Vieniems išvykstant ar jau išvykus į užjūrį, didžiąją Vadovo naštą teko pakelti pačiam Pr. Skardžiui. Tik tokių atkaklių pastangų dėka, gavus reikalingą bendruomenės pirmininko P. Gaučio paramą, Vadovas galėjo pasirodyti.

Visų pasitarimo dalyvių nutarta nebeaštrinti rašybinių painiavų. Gimtosios Kalbos laikraštyje bus laikomasi tradicinės rašybos, tačiau jeigu kas, parašęs straipsnį Vadovo rašyba, įsakmiai pareikš tokį norą, jo straipsnis bus spausdinamas tąja rašyba. Gimtoji Kalba bus Lietuvių Kalbos dr-jos organas, leidžiamas Kultūros fondo. Laikraščio redakcijos komisijon kviečiami Petras Jonikas, Antanas Salys ir Pranas Skardžius. Gimtoji Kalba pasirodys keturis kartus per metus. (b)

● **Naujų metų sveikinimas iš Lietuvos.** Rašytoja D. Augienė gavo iš savo artimųjų iš Lietuvos sveikinimą, kuris taip skamba:

— Naujuių 1958 metu sveikinima išreiškiame kard. Manning mintimis apie laiką: "Augščiausias taip brangina mūsų laiką, kad Jis duoda mums tiktai dieną po dienos, minutę po minutės. Ir niekuomet jis neduoda mums kitos valandėlės pirma neatėmęs buvusios! Deja, vieni žmonės, rods, nepažįsta jo vertės. Kiti niekad apie jį nemąsto. Daug kas toks nerangus, kad jo laikas prabėga greičiau, negu jis sukrunta juo naudotis. Daugelis žmonių yra net toki nerūpestingi, kad sąmoningai jį eikvoja. Laimingas gi tas žmogus, kuris gali be baimės duoti Augščiausiajam laiko ataskaitą". Naujus 1958 metus sutiksime nepasigėrę vynu ir nepasinėrę pasaulio dainos džiaugsme. Lai amžinosios Duonos dvasia mus ir Jus gaivina ir nuolat puošia krūtines! — taip rašo tasai inteligentiškas žmogus iš Lietuvos.

● **Nauja leidykla.** Vokietijoje, Memmingene (Postfach 201, W. Germany) įsteigta nauja leidykla — "Aušra", kuriai vadovauja St. Povilavičius-Vykintas. Pir muoju leidiniu išleido S. Butkaus atsiminimus "Vyrai Gedimino kalne". Antruoju leidiniu yra numatyta išleisti rumunu tremtinio rašytojo knygą "25-ii valanda". J. Valakas, N. Y., su savo bičiuliais St. Jakštu ir A. Sodaičiu suorganizavo "Aušrai" apie 100 garbės prenumeratorių, o M. Luneckas Chicagoje surinko per 100 prenumeratorių.

● **Tomas Vytautas Žiūraitis,** O. P., gruodžio 9 d. Salzburge, Austrijoje, labai sėkmingai apgynė disertaciją "Asmenybės esmė integralinės kultūros perspektyvoje", gaudamas "magna cum laude" filosofijos daktaro laipsnį. "Salzburger Nachrichten" (Nr. 289) ir "Salzburger Volkszeitung" (Nr. 287) ta proga pažymėjo, kad lietuvis dominikonas iš Amerikos yra pirmutinis Salzburgo 30 metų filosofinėje istorijoje, taip tiksliai ir labai gyvai apgynęs savo mokslinį darbą. Taip pat esą pirmą kartą šioje naujai persitvarkiusioje scholastinės-moderniosios filosofijos akademijoje, žinomoje nuo šių metų pradžios "Salzburg-Athenaeum" vardu, kad gynime dalyvautų Salzburgo arkivyskupas, atstovas iš Romos, profesūra, docentai, studentai ir, pagal viešą kvietimą, svečiai. "Aula Academica" buvusi pilna; įdomiausias momentas buvęs, tai mūsų naujojo daktaro atsakymai dėl Max Scheller doktrinos asmens klausimu ryšium su moderniuoju tomizmu ir dėl sielos kultūros prigimties teisės skalėje.

Labai gyvų diskusijų pabaigoje Salzburgo arkivyskupas šiltai pasveikino dr. Tomą V. Žiūraitį, O.P. už mokslinį įnašą ir apsilankymą iš tolimos Amerikos į Salzburgą; palinkėjo, kad katalikiškumo, mokslo ir vispusiškumo dvasia vis labiau tarptų, kad filosofiniai laimėjimai vis labiau garsintų Salzburgo vardą.

Garsi Vokietijoje ir Austrijoje "Anton Pustet" knygų leidykla imasi išleisti minėtą disertaciją, pageidaudama, kad ji būtų pritaikinta populiarioje formoje visuomenei. Naujasis mūsų filosofijos daktaras jau sugrįžo iš Europos prie savo pareigų į Oxford, Mich.

● **Pirmąją apžvalginę Lietuvos architektūros parodą** Sao Paulo mieste, Brazilijoje, iki gruodžio mėn. 26 dienos aplankė, pagal registracijos ruletę, daugiau 520.000 žmonių.

Didžiausi Sao Paulo dienraščiai Gazeta O Estado de S. Paulo, Diario Popular ir kt. nuolat deda nuotraukas ir pranešimus Liet. arch. parodos pagarsinimui.

Parodą aplankė Motta, S. Paulo gubernatoriaus atstovas dr. Carvalho, S. Paulo burmistro įgaliotinis dr. Rocha, tarptautinės moderniojo meno parodos "Bienal" prez. M. Sobrinho, Vaikų parodos direktorius Lang J., brazilų dienraščių redaktoriai, pasaulio automobilių čempionas argentinietis Fangio su dr. Biasi iš Argentinos mūsų dail. J. Rimšos bičiulis dail. Zevallos (kurio meno paroda tuo metu vyko Moderniojo Meno muzėjuje), inž. Perkins (iš JAV), eilė teisėjų, rašytojų, menininkų, architektų, inžinierių, karininkų, mokytojų, dvasiškių, jų tarpe ir lietuvis prel. K. Miliauskas, nemažai užsienio svečių, konsulatų atstovų. Šimtai įrašų parodos svečių knygoje rodo daug simpatijų Lietuvai.

Daugelis senesnės kartos lietuvių, matydami parodos vaizdus, džiaugėsi, kad Lietuva — gražiausia pasaulio šalis. Atvykę Lietuvos žydai žemėlapyje jieškojo savo gimtųjų vietų. Lenkai daug domėjosi Vilniaus architektūra. Vaikus ir jaunimą domino miniatiūrinė ornamentika, tautiniais drabužiais aprengta lietuvaitė, miniatiūrinė koplytėlė, Trumpio drožiniai, Antanaičio lietuviškas kryžius. Moterys stebėjo tautinius drabužius, prašė tautinių raštų pavyzdžių. Parodą aplankęs kun. J. Janilionis įrašė, kad ši paroda išeivijai — tai savotiškas universitetas apie tautos kūrybą. Mokyt. E. Pažėra pažymėjo, kad "lietuviams išeiviams ši paroda yra tautinio atsigaivinimo šaltinis".

Dvylika Lietuvos enciklopedijos tomų

PROF. STEPONAS KOLUPAILA, Notre Dame

Lietuvių enciklopedijos leidykla išlaikė savo planą duoti trįs tomus per metus: šventėms gavom dvyliktąjį tomą, skirtą raidei K ligi Kraševskio imtinai. Šį tomą redagavo P. Čepėnas.

Tomas turi keletą ypatingai svarbių straipsnių, pirmoje vietoje apie Klaipėdą. Klaipėdos kraštą ir uostą, toliau apie komunizmą, kolchozus ir visokius "komsomolus". Šie straipsniai, be abejo, pareikalavo iš redaktoriaus daugiausia darbo, ir už juos jį tenka pagirti. Ypatingai ryškiai, nors ir be karščiavimosi, palygintos bolševikinio komunizmo teorija ir tikrovė. Iš kitų žymesnių straipsnių pateko į šį tomą Konstitucijos, Kolonijos, Kooperacija, Konjunktūra, Klasicizmas, iš geografijos — Kolumbija, Kongas, Korėja, Konstantinopolis, iš istorijos — Knituva, Kologa, Knyga, Knygnešiai, Kosciuškos sukilimas, iš istorinių asmenybių — Kojalavičiai, Kosciuška, Kotrynos, Kolumbas, Kopernikas, Konarskis, Kondratavičius, Kraševskis, Konfucijus, be to, dar Klimatas, Klebonas, Klėtis, Kompasas, Komitetas....

Bendas XII tomo išnūdis yra geras, iliustracijos ryškios, nors jų galėjo būti kiek daugiau. Daug straipsnių trumpai ir įdomiai parašyti, perplatūs atrodo straipsniai apie Kooperaciją (18 skilčių) ir Konjunktūrą (11 skilčių); jie daug ilgesni, kaip didelėse enciklopedijose. Kiekvienas skaitytojas ras bent keletą žodžių, apie kuriuos jis skaitys ištisai.

Greit peržiūrint tomą, atrodo, kad spauda vis gerėja. Tačiau vis pasipainioja korektūros klaidos kurios kartais keičia prasmę. Reikia suprasti, kad korektūra yra nelengva, ypač, kad vis daroma terminuotai. Pasitaiko tokių nemalonumų, kad, pvz., viena eilutė iš psl. 464 pateko į psl. 465, ir išspausdinta, kad generolas Korsakas, miręs 1794 m., dalyvavo ateitininkų organizacijoje. Redaktorius nepastebėjo, kad Konstablis pasidarė konetabliu ir pateko į kitą vietą. Yra įkyrių, sunkiai pagaunamų klaidų, kaip stilistika vietoje statistikos (314 psl.), studentų vietoje studenčių draugovės (313 psl.). Daugiau klaidų yra rusų ir lenkų žodžiuose, ir jų transkripcija nesuderinta: Blagoveščensk, p. 206, Vospominanija, Jermak, Padajuščije, p. 542, Putešestvije, p. 506, Wiejscy, p. 319, Liubčios, p. 462. Nebuvo reikalo matematikės Kovalevskaja veikalų spausdintų vokiškai ir prancūziškai titulų duoti rusų vertime. Kai kritikuojama korektūra, įdomu patikrinti straipsnį apie korektūrą, kuris tilpo šiame tome, psl. 446 ir pavyzdys p. 447: šiame pavyzdy nesunku pastebėti bent keletą nepataisytų spaudos klaidų: puiki tema humoristams! Yra smulkių neapsižiūrėjimų, pvz. Koscenievicze, p. 471, su dviem klaidom titule, du straipsneliai greta įdėti apie tą patį Kopgalį, p. 425. Suprantama, čia neturiu noro išskaičiuoti visas smulkias klaideles, tik reiškiu pageidavimą, kad mūsų Enciklopedija būtų koreguojama, kaip Lietuvių kalbos žodynas, ž. p. 446!

Svarbiausias Enciklopedijos tikslas — pilnumas ir tikslumas. Tas yra pasiekiama ir net "su kaupu". Enciklopedija turi pajėgų būrį nuolatinių bendradarbių, kuris vis auga, nors redaktoriai turi sunkumų su keliais ypatingai tingiais autoriais, kuriuos tenka po keletą kartų raginti ir prašyti. Šiame tome yra ellė labai vykusių straipsnių: tenka pagirti dr. K. Avižonį už puikius straipsnius apie Kosciušką ir rusų Kotrynas, dr. Z. Ivinskį už Kleboną ir visą kolektyvą už Komunizmą. Straipsnis apie Klaipėdos sukilimą negalėjo būti geresnis, kai jį rašė pats sukilimo vadas J. Budrys: tai prilygsta Cezario De bello gallico!

Lietuvių enciklopedija pateisina visų mūsų viltis ir išskaidoabejojimus. Ateinančiais metais gausime tomą apie Lietuvą, kurio visi ypatingai laukiame. Mūsų emigracija stato puikų savo epochai paminklą. Mūsų Enciklopedija yra šviesi žvaigždė niūriame emigracijos horizonte. Kol jinai šviečia, mes dar nežuvom savo tautai.

Vėžys dėl rūkalų

Dr. Ernest L. Wynder, dirbąs Sloan-Kettering institute New Yorke, kur yra tiriama vėžio liga, rodo vėžio ligos žymes triušio ausyje ir sprande; triušis gavo vėžį ilgesnį laiką jį patepant nikotino skysčiu, gautu iš cigarečių. Šis eksponatas gautas per 4-6 metus darant bandymus su 65 triušiais. Iki šiol nikotinu vėžys buvo daug kartų iššauktas pelėse.

Visuose savo raštuose aš gailėjaus nusidėjėlių ir puoliau nuo dėmę. — **Martial**

PRISIMINIMŲ KALĖDOS

J. JAKŠTAS, Cleveland, Ohio

Miela buvo skaityti kalėdinis "Draugas" ypač dėl jame įdėtų tikrai ilgestingų eilės autorių Kalėdų prisiminimų. Panašūs prisiminimų vaizdeliai yra ryškūs mūsų, išrautųjų, buities liudininkai ir ilgesys dingusių dienų. Ypač nuoširdžiai, patraukliai ir ne be romantikos spindulėlio pabėrė mums eilę savo kalėdinių praeities vaizdelių meno puoselėtojas P. Babickas straipsniu "Atsiminimų Kalėdos". Mane ypač pagavo jo įžanginė citata, gali sakyti, visų vaizdelių motto: "Nieko nėra graudesnio, kaip minėti laimingas dienas nelaimėje". Autorius ją priskiria (tiesa, su abejone "berods") Euripidui. Iš tikrųjų šie žodžiai, kaip jie dažnai cituojami, priklauso Dantei ir paimti iš jo "Dieviškosios komedijos" V pragaro giesmės. Čia įspūdingoj scenoj viena iš įsimylėjusios poros pusė (Francėska), prieš pasakodama savo nuodėmingą meilės istoriją, sušunka: "Nessun maggior dolore che ricordarsi del tempo felice nella miseria".

Cituodamas šiuos originalius žodžius, mielai prisimenu anuos gražius laikus, kada mes, keli humanitarai, sėmėmės italų kalbos praduš iš a.a. prel. Narjausko. Čia turėjau progos arčiau pažinti kolegą Babicką ir buvau nustebintas jo vaizduotės gyvumu, judrumu ir įvairumu. Man, neturinčiam mažiausių vaizdinių polėkių, kolegos Petro vaizduotės žaismas net keistas atrodė. Bet, ilgiau stebėdamas, įsitikinau jį esant šakotą meniškos sielos jaunuolį ir gyvenantį savomis vizijomis. Vėliau, mūsų keliams išsiskyrus, kada tegalėjau pasekti savo kolegos buitį vien iš spaudos, visados prisimindavau mūsų bendras italų kalbos pamokas. Menu jas ir dabar, kai skaitau jo žygius Chicagoj ir kūrinius spaudoj. Atgijo man jos ir šiandieną (XII-29 d.), kai pirmą kartą varčiau jo naujai išleistą puikią "Picturesque Lithuania". Linkiu naujų metų angoj savo buvusiam mielam Kolegai sėkmingai sėti savo žaismingos vaizduotės vaisius!

DIDELIS PREKIŲ Išpardavimas
DAINA TELEVISION
sales-service
Sav. inž. A. SEMĖNAS
3321 S. Halsted — CLiffside 4-5665
Atdara kasdien nuo 9—9 val. vak
Sekmadieniais — 10—5 v. v.

Geriausi pietūs ir užkandžiai už žemiausias kainas.
CHICKEN — STEAK
SEA FOOD
THE SHACK
2841 Archer Ave. BI 7-9478
Atdara 7 dienas savaitėj. Valgiai sutaisomi išsinešimui, arba pristatome.
SPECIAL FOR TRUCK DRIVERS
Karšti užkandžiai kasdien!

YERKES HARDWARE
Telef. GRovehill 6-9314
Elektros Reikmenys — DAŽAI:
DUTCH BOY; MARTIN SENOUR ir kt.
KOTON dažai, kuriuos galima naudoti ir lietingame ore — lyjant.
6822 So. Western Ave., Chicago 36, Ill.
Pas mus galite apmokėti elektros ir gazo sąskaitas.

KNYGVEDYBA
Jūsų bizniui ir mokesčių apskaičiavimui pritaikyta sąskaityba.
Adolfas Armalis, M. B. A.
Accounting and bookkeeping by day, week or month
PRospect 8-5571 after 6 P. M.
Sat. and Sun. all day

KAZYS ČESNAUSKAS
6444 SO. TROY ST.
Telef. WAlbrook 5-7670 ir GIbson 8-4938
● Generalis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams ● Turime didelį patyrimą namų statyboje. ● Patys atliekame cemento ir medžio darbus. ● Apkainavimai nemokamai.

DAILYDĖ - KARPENTER
Dirbu įvairius pataisymus ir pertvarkymų darbus, naujus garažus. Taip pat dažymo darbus.
JONAS PAPELIUČKA
4552 So. Western Ave.
LAfayette 3-4526

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 S. Kedzie Ave.
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 val. p.p. kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.
Rez. tel. GRovehill 6-6503

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
— Pritaiko akinius —
6322 South Western Avenue
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadienais uždaryta Kt. laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res telef. WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Daman Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak
Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarti.
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE. 4-5849, rez. HE. 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm. ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-6, treč. ir šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

WA 5-9106 RA 6-1190
DR. JONAS G. BYLA
NERVŲ - SMEGENŲ LIGOS, CHIRURG.
104 S. Michigan Avenue.
Kamb. 615
Konsultacija tik susitarus

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6817 South Western Avenue
Chicago 29, Ill
Telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161
Pasimatymai pagal sutartį

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutarti
Ofiso tel. VIrginia 7-0036
Residencijos tel. BEverly 8-8244

Ofiso HE 4-1414, arba RE 7-9700
Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Spec. akušerija ir moterų ligų
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak.
Šešadieniais 1—4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso PR 6-8838, rez. RE 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:8 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
— PRITAIKO AKINIUS —
Valandos: 2—12 ir 1—8 v. v. pagal sutarimą. Išskyrus trečiadienius
2422 W. Marquette Road

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1281
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10—12 ir 4—7 val. Trečiad. ir šeštad. tik 10—12 val.

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, dažymas. Elektrinis suliedinimas. Parduodame automobilių dalis.
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA".
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA" — A. Stanevičius, sav.
2641 West 71st St. (Kampas Talman Ave.)
Telef. PRospect 8-9842, Namų telef. WAlbrook 5-5934

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30 - 8:30 val. vak. Trečiad. ir Šeštad. 1 - 4 val. popiet.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm. antr., ketvirt. 6-8:30 v.
Trečiad. tik susitarus

DR. IRENA KURAS
Gydytoja ir Chirurgė
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p. ir nuo 5 v.—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 2 val. popiet
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso — HE 4-1202 arba REp 7-9700. Namų — PR 6-4732
DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2454 W. 71 St. (71 ir Campbell av.)
Valandos: pirmad., ketvirtad., šešt. nuo 1 iki 4 val. p.p., antrad. ir penktad. nuo 5 iki 8 val. vak.

Ofiso HE 4-1818, arba RE 7-9700
Rez. PR 6-8801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Nuo gruodžio 19 iki sausio 2 d. atostogose

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. vl., Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6700
Buto — BEverly 8-3946

Ofiso HEmlock 4-5815
Rez. HEmlock 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 West 69th Street
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Priima pagal susitarimą

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 So. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7-9. Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta
LAfayette 3-4949.
Namų — CEdarcrest 2-7786

DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 South Halsted Street
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso tel. Victory 2-1484. Resid. 2457 W. 63rd St., tel. Republic 7-8818.

Ofiso telefonas — Bishop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 v. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. J. RIMDZUS
1428 Broadway, Gary, Indiana
Val.: pirm. 3-8 v. vak., šešt. 10-12 val. prieš piet. Kitu laiku pagal susitarimą. Tel.: Office Gary TUrner 3-9902. Res. Ch-go Bishop 7-5833.
CHIROPRACTOR

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Telef. REpublic 7-2200
VAL.: Pirm., antr. Ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00—8:00 Šešt. nuo 2:00—4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu

DR. ANT. RUDOKAS, Opt
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta). Šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9 - 4 ir 6 - 8. Šeštadieniais 9 - 1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St
Ofiso tel. REliance 5-4410
Resid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p.m., 6-8 p.m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLiffside 4-2806
Rezidencijos: LAfayette 3-1173
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek.

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
Ofisai 20 North Wacker Drive
(Civic Opera House, kamb 858)
Val. kasd. 12—4
Tel. CEntral 6-2294
5002 West 16th Str., Cicero
Val. kasdien 5-8, šeštad. 1-2 val.
Tel. TOwnhall 3-0959
Kitu laiku ir trečiad. susitarus
Rezid. tel. HEmlock 4-7060

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez.: 5100 S. Western Ave.
Tel. PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v., Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad. 2-4 val. popiet ir sulig susitarimu.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GIb. 3-6196
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave.)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 5—9 v. v. Antrad. ir penk. 1—5; Šeštad. 2—5. Treč. uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
(69-os ir Maplewood Ave kampas)
Valandos: nuo 1—4 ir 6—8 vak. Šeštadieniais nuo 1—4 p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6243 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso Victory 2-1581
Rez. Victory 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v.v. Šeštad. 1-4 val. popiet

Tel. ofiso PR. 3-6446, rez. HE.4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
Val. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 v.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6880
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—7 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo
Tel. YArds 7-1839
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaisoma
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktad. 10-2 p. Šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p.

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuri yra priežastis galvos skaudėjimo bei svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančiais mažiausius trūkumus. Specialiai atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
4712 South Ashland Ave.
Tel. YArds 7-1373
Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekmad. ir treč. uždarta.

LINKSMŲ 1958 METŲ VISIEMS LIETUVIAMS

Where you save . . . . . Does make a difference! I know you will agree with me when I say that the most important thing to each saver is not little prizes, gifts or rosy words which usually have little value, but the safety of his earnings, availability of withdrawals and good earnings on his savings. With this in mind, we wish to offer for your consideration, our record of over 33 years, which includes the depression of 1930 and the last 2 wars. During all those years to this day, Chicago Savings proved its dependability and competence in safeguarding funds of the people who from time to time invested their savings with Chicago Savings and Loan Association.

Your savings with Chicago Savings are completely safe . . . non fluctuating . . . non speculative, always worth 100 cents on the dollar and protected by the highest standard of sound policy, as well as insured safety up to $10,000 by an agency of the United States Government. In addition to the above, with Chicago Savings you earn extra dividend made on cashing checks and paying family bills. This service is rendered free of charge to members only. There is no safer and more convenient place than Chicago Savings to invest your savings and to transact all other family financial business.

At Chicago Savings you can buy and redeem Government Bonds, purchase Travelers Checks, Rent Safe Deposit Boxes for your valuables for as little as $3.85 per year (3500 boxes to choose from) and we have complete service on insurance. Save by mail service, night depository, home planning room, parking lot in rear of building, and many other services and conveniences in our air conditioned beautiful new building which was built for our customers convenience and enjoyment.

You are cordially invited to visit us — if just to see our beautiful new building. Special for January . . . Savings invested up to the 15th will earn dividend for the full month.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. — GRovehill 6-7575
JOHN PAKEL, Sr., President

GALVA AR PINIGAI?

JER. IGNATONIS, Chicago, Ill.

Gyvenime taip jau yra: vieni gyvena be galvų, bet jie turi pinigų, kiti gi ir su didelėm galvom — gyvenimą stumia tik skolon.

Kartą žmona ir sako man:

— Parduokime tėvai, galvas ir mes turėsime pinigų!

— Kaip čia dabar! Gyvensime be galvų! — pasipriešinau žmonai. Šiaip gerbiu aš ją ir jos išmintį. Bet dabar! Ne. Jaučiu, kad reikia ką nors atsakyti. Kitaip, ji gali išeiti iš pusiausvyros.

— Kam mums parduoti galvas, kad mes galime pirkti, sakysime, krautuvę, — atsakau jai. — Ir mes gyvensime, kaip gyvena žmonės be galvų.

— Krautuvę! — suprunkštė žmona.

— O kodėl ne!?

— Kad aš kada pirkčiau krautuvę! Ana va, Tarpupirščiai turi krautuvę. Taigis, turi. Ir mes kaikada nueiname pirkti. Ir kai aš nueinu — išsirenku pačias didžiausias ir geriausias slyvas, gražiausius obuolius ir neapdegusią duoną, o mėsos kaulus leidžiu jiems pasilikti. Rasčiau kada nors vieną kirminą jų raugintuose agurkuose! Tuojau aš juos sugrūsčiau jiems... Taigis, dabar, kada mes neturime krautuvės, valgome rinktinį maistą, o jei kada mes turėtume krautuvę — basta! Griauztumei kasdieną veršio uodegą. Ir be padažo. Supranti — atrankas išrankas, išlupas, išperas, liekanas.... valgytume... Ir įsivaizduok dar — užeitų lyg atlyginimo jieškodama Tarpupirštienė pas mus ko nors pirkti! Ar tu manai, kad aš jai leisčiau išsirinkti! Niekuomet. Kad ji nesulauktų! Sakyčiau — stok į eilę ir imk prekes be atrankos. O ji manai tylėtų! Ir paleistų liežuvį... Ir kas tada!... Prisimintų dar stovyklos gyvenimą!.... O-ho!...

Ir aš nusileidau. Iš tikrųjų išrankų maistą valgyti nenoriu, o su ponia Tarpupirštiene nėra ko pyktis.

— Tad ką gi tu iš savo pusės siūlytumei? — užklausiu žmoną tik taip sau, nes iš anksto nusistačiau betkokį žmonos pasiūlymą atmesti taip pat. Vien tik dėl tvarkos.

— Geresnio pirkinio, kaip real estate, negali būti, — užgiedojo žmona. — Tik pamanyk, koks tikras reikalas! Dabar žmonės perka ir parduoda ne tik namus, bet ir vakarykščią dieną. O tu gi vyras su galva. Moki kalbėti. Ir numirėliui įpirši namus pirkti. Ką čia ir sakyti! Taigis, tik real estate pirkę, mes gyvensime, kaip gyvena žmonės be galvų! — iš karto išberia seniai išnešiotus žodžius.

— Real estate! Niekuomet, — kietai atkertu žmonai.

— Kodėl gi ne!

— Ir štai kodėl. Įsivaizduok, ateina pas tave žmogelis ir sako: — Aš neturiu namų, bet lygiai taip pat neturiu ir pinigų. Ar negalėtumėte man patarti, kaip įsigyti namus be pinigų! — Ir ką tu jam atsakytumei? Aha!

— Aš jam atsakyčiau — ateik pas mane, kai aš turėsiu pinigų!

— O jei jis tau į tai: — Ačiū. Tada ir man tikrai nereikės savų namų, kol tu turėsi pinigų! — Ir ką tu tada darytumei? A!

— Tuomet aš lauksiu, kol ateis žmonės be galvų! — laikosi savo žmona ir gana. Mane veda iš pusiausvyros. Pagaliau užsidegu:

— O tu žinai, kas yra real estate?

— Nu!

— Real estate be skolinimo ir taupymo bendrovės — kaip kelnės be sagų. Įkritai į ją — ir neišbrisi. Nei tu pabėgsi, nei vietoj pastovėsi.

Susirūpino žmona. Pritrenkė ją šis argumentas. Iš tikrųjų kelnės be sagų nemalonus dalykas.

Dabar aš pasijutau tvirtame kelyje. Tik reikia daugiau žodžių, ir žmona bus atkalbėta.

— Žinai, čia žmonės bendruomeniškai gyvena, — sakau jai. — Jie kuria įvairias bendroves — taupymo ir skolinimo. Jie skolina ir atgal dvigubai atsiima. O mes atvažiavome be jokių bendrovių ir čia įsikūrę į bendroves ir bendruomenes nežiūrime. Ką aš sakau nežiūrime, stačiai jomis nepasitikime, todėl ir nekuriame ne tik bendrovių, bet ir kolonijų, ir parapijų, ir visokių kitokių bendruomeniškų akcijų. Ir ką mes galime padaryti be jų! Sakysime, atidarome kur real estate, o kreta mūsų bendruomeniškas žmogus atidaro taupymo ir skolinimo bendrovę su real estate, tarp ko kito, kartu. Ir basta! Mus ir suriečia. Sakysi ne?

— Gana, gana! Aš jau įtikinta! Real estate mes neatidarome. Bet gi ką pagaliau! — susijaudina žmona.

— Yra dar išeitis, — sakau jai.

— Kokia gi?

— Teisės patarėjas. Tu gi žinai, aš prie teisingųjų žmonių. O šiais laikais tiek to neteisingumo!

— Gal ir gerai kalbi, — kiek pagalvojusi, pasako žmona. — Berods tu esi kada sakęs, kad ten, kur neteisingumas — pinigai vienam, o kur teisingumas — pinigai visiems. Taigis, kai mes suvesime į savo biurą kartu neteisingumą ir teisingumą — pinigų turėsime iš vieno ir iš visų!

Ar aš galiu pasipriešinti žmonos samprotavimui, kada ji mano bendros idėjos žodžius grąžina man, kaip raktą į naujus gyvenamus namus!

Bendrai susitarę, atidarome Teisės patarėją. Žmona sekretorė, o aš vedėjas. Kaip ir turi būti.

— Tik žiūrėk, laikykis tvarkos! — sako ji man, sėdant už stalo. — Tu dirbk su galva, o aš be galvos. Ir tuomet tikrai mes turėsime iš to nemaža naudos.

Sėdžiu už rašomojo stalo ir laukiu, kad kas nors užeitų, nors cigaretę surūkyti. Kur tau — visi eina pro šalį ir nemato iškabos: Teisių daktaras, prisiekęs advokatas Kleopas Kniauklys duoda teisės patarimus. Aptarnauja žmones greitai ir sąžiningai. Priėmimo valandos vakarais nuo aštuonių iki vidurnakčio, o dienomis pagal susitarimą.

Ir niekas nesidomi. Eina pro šalį ir net neskaito iškabos. O taip aiškiai parašyta, ypač mano pavardė!

Po pusės metų ramaus ir tylaus išsėdėjimo susidomi ir žmona. Ji išeina ir apžiūri iškabą.

— Hm! Tavo gi galva! Manai kam įdomu, kad tu esi Kleopas Kniauklys? Ir dar teisių daktaras! Pamatysi, aš padarysiu!

Ir žmona padaro iškabą. Tiesiog plakatą. Su vaizdais ir garsais. Dešiniame šone piešinys su užrašu: "Prieš tai". Piešinyje vaizduojama, kaip įpykusi moteriškė gaudo savo vyrelį su kočėlu. Vyrelis neša kudašių tiesiai į "Teisės patarėją". Kairiajame šone — užrašas "Po to", o po užrašu piešinys: ta pati porelė išeina susikabinę, tiesiog vestuviniais drabužiais. Myluojasi, glamonėjasi. Vadinasi susitaikė. Per vidurį šių piešinių riebiausiomis raidėmis užrašas: "Išskiriu įsimylėjusius, sujungiu susibarusius. Susibarusiems patarnauju sąžiningai abiems pusėms". Ir viskas. O mano pavardė ir kad aš teisių daktaras žemai viename kampe vos įžiūrimomis raidėmis, o kitame — gar siakalbis.

Ir dar ne galas pertvarkymui. Dabar ji įsikuria pirmajame kambaryje, o mane užsklendžia po užraktu kitame. Aš sėdžiu ir nežinau, kas darosi pirmajame kambaryje. Iš lauko pusės at skrenda linksmos ir liūdnos melodijos pakaitomis, o kambaryje girdžiu žmonos balsą:

— Teisių daktaras Kleopas Kniauklys užimtas. Turi labai svarbią bylą teisme. Prašau palikti savo telefoną ar adresą, aš pranešiu, kada tamstą galės priimti daktaras Kleopas Kniauklys.

Ir taip per ištisą dieną. Aš sėdžiu užrakintas be darbo, o žmona prakaituoja ir atsakinėja žmonėms, kad aš labai užimtas.

— Aš nesuprantu tavęs, — rūsčiai pasakau žmonai, kai ji vėlai vakare atidaro duris ir įeina su pranešimu.

— Tu ir nesuprasi. Hm! Vadinasi, galvą turi! Aš tave dar palaikysiu tris dienas po užraktu ir tik ketvirtos dienos vakare leisiu vienam iš jų tave pamatyti. Ar tu nežinai, kad žmonės veržiasi ten, kur sunkiai prieinama. Žiūrėk, daktaras Kaušas, kokį pasisekimą turi! Pas jį prieiti — didžiausia eilė. Kiti ir pasveiksta belaukdami eilės. Ir vistiek nueina, kad tik galėtų pasigirti kitiems: "pas daktarą Kaušą buvau!" Kada tik paskambinsi jam, visuomet atsakymą gausi: daktaras užimtas, daktaras pas ligonį, daktaras operacinėje ir t.t. Pamatysi, ir aš tave išgarsinsiu!...

Ir tikrai. Po keturių dienų sėdėjimo po užraktu — laukiamajame pilna žmonių.

— Pagaliau teisių daktaras Kleopas Kniauklys gali vieną iš jūsų priimti! — reikšmingai pasako žmona, atidarydama duris. Vienas senyvo amžiaus žmogiukas jėga prasiveržia pro kitus ir įeina.

Jis atsiremia į stalą, žiūri išdulėjusiomis akimis į mane ir vis negali pradėti kalbėti. Aš matau, kad jis žmogus iš tų, kuriam reikia didelio įsibėgėjimo kalbai.

— Kokiu reikalu? — paklausiau gan santūriai.

— Mano vardas su pavarde — Martynas Perekšlis. Mano žmona — Mortelė Perekšlienė. Per Marija Magdeleną sukaks keturiasdešimt aštuoneri metai, kaip mes vedę. Man dabar septyniasdešimt aštuoneri, o Mortelei — šešiasdešimt penkti metai amžiaus, — atsako žmogelis kiekvieną žodį pabrėždamas, ištęsdamas, ir po kiekvieno sakinio giliai atsikvėpdamas. Jo buvo iš anksto numatyta ši kalba, ir jis nesidavė išmušamas iš ribos.

— Kokiu gi reikalu? Kuo aš galiu tamstai patarnauti? — pradedu nekantrauti. Jis taip iš lėto kalba.

— Skyrybų, tamstele, — atsako jis ir nesumirksi.

— Skyrybų! Tau grabo lentos jau reikia, bet ne skirtis! — sušukau, o jis visai rimtai:

— Taip, tamstele, aš rimtai. Tūkstantį dolerių premijos negailėsiu, tik išvesk mano bylą iki galo.

Nugirdo gi žmona. Iš mano balso aiškiai suprato, kad aš abejingas. Įbėga, timpteli mane į paslapčių kambarį, kur tik mudviem su žmona susitikti įrengtas ir skuba:

— Sutik. Reikalas rimtas.

— O aš sakau, kvailas, — atkertu. — Tik tu pamanyk, ar tu išskirsi žmones, gyvenusius taikoje keturiasdešimt aštuonerius metus?

— O kas tau svarbiau — galva ar pinigai? Žinok, kad su pinigais dar gali gyventi, o su galva koks gyvenimas! — pasako ir išeina. Grįžęs atgal, senuką randu nekantraujantį.

— Tai kaipgis dabar, ar, tamstele, sutinki mano bylą imti, ar ne? Tūkstantį dolerių tuojau paklosiu, jei tik laimėsime!

— Bet gi reikia labai rimtos priežasties, kad skyrybas laimėtumei! — dar mėginu atstumti reikalą nuo savęs.

— Ir turiu. Tik užeik, tamstele, pas mane, ir įsitikinsi. Aš tai taip nemoku jos išdėstyti, — jau Martynas kimba man į sagą. Ir aš sutinku.

Ir kai nueiname į namus — Mortelė sėdi ant lovos susiraukusi ir į pasisveikinimą nieko neatsako.

— Matai, kaip aš galiu gyventi su ja, — skuba aiškinti Martynas. — Žiūrėk, štai va mano šliurės. Aš jas pasidedu po lova prie pakraščio, kad galėčiau tiesiai iš batų į šliures patekti. Ir be pasilenkimo. O eidamas gulti — pasidedu tiesiai prieš lovą, kad atsikėlęs galėčiau tiesiai į šliures įkristi. O ji ką daro! Visuomet pastumia giliai po lova šliures, kad ir šluotražiu negaliu iškrapštyti. Ir niekaip negaliu jos priversti, kad ji paliktų mano šliures ramybėje. Bet kur tau! Negana, kad jas po lova pakiša, bet kaikada net ir ant augšto užneša. Taip ir erzina mane kasdieną.

— O tu ar neerzini mane? — atsiliepia ir Mortelė gana zirzliai.

— Ką tu darai su kava? A! Kai tik užverdą kava, aš ją išjungiu, o tu pašoksti iš lovos ir vėl įjungi. Ar tu nežinai, kad aš nepakenčiu virdulio burbuliavimo!

— O aš tau ar nesakau, kad tu ir pasenai, ir kavos nemoki išvirti. Kavą reikalinga pavirinti. Reikia pajausti kambaryje kavos kvapą, pasiklausyti jos verdant burbuliavimo — tik tada gerti. Tai va, aš teisus, o tu ne...

Ir taip susibarę senukai dėl šliurių ir dėl kavos virimo kad kitos kalbos neberanda, Senukas skirtis ir gana, o senutė tiesiog neatsako į šį klausimą. Ji suka kalbą tik apie kavą. Girdi, jei jis to nedarytų, tai ir gyvenimas geras būtų. Aš palikau juos apsigalvoti. Ir liepiau ateiti po savaitės.

Bet kur tau — reikalas degąs. Senukas kitą dieną ir vėl prisistato:

— Pone advokate, daktare teisingumo, prašau. Aš ilgiau nebegaliu su ja gyventi. Šį rytą šliures nunešė į garažą ir dar juokiasi.

— Gerai, bylą aš užvedu. O kada pinigai? — klausiu.

— Teismo išlaidas aš padengsiu, o premiją tūkstanties dolerių — kai bylą laimėsime, — pasako senelis ir išeina.

Vakare, prieblandoje, tyliai, kaip šešėlis, įslenka Mortelė.

— Pone advokate, mano senis tamstai pažadėjo tūkstantį dolerių premijos už bylos laimėjimą. Aš žinau ji. Jau net iki tiek įsivarė. Aš tamstai duodu du tūkstančius dolerių, tik pravesk, kad mano senis bylą pralaimėtų.

— Ką! Tai šantažas! Papirkimas! — sušukau visai rimtai ir norėjau išmesti ją iš savo kabineto. Bet ir vėl įsikišo žmona. Ir vėl paslapčių kambarėlyje ji mane itikinėja:

— Ką tu manai! Du tūkstančiai dolerių! Tai pinigas! Imk.

— Vadinasi, aš turiu eiti prieš teisingumą, savo sąžinę! Ne, to nebus, — kietai pasipriešinu.

Naujas atradimas medicinoje

Dr. Jonas Salk (kairėje), skiepų nuo polijo išradėjas, su savo padėjėja Elsie N. Ward (viršuje) išradęs naują būdą susekti vėžio ligai, reumatiniam arthrinis ir kitas ligas. Turima daug vamzdelių su atitinkamais rausvais chemikalais. Įdėjus į vamzdelius organizmo audinius, lengvai nustatoma, ar jie apkrėsti kuria iš jieškomų ligų. Šiuo būdu ligos diagnozę padaroma 100 kartų greičiau negu anksčiau naudotais būdais, kada mokslininkai turėjo ilgas valandas žiūrėti į mikroskopą.

tvirtina Mortelė Perekšlienė, ne sijausdama, kad liudija pati prieš save. — Tik pamanyk, tamsta, jis per dienų dienas niekur nepajuda. Sėdi prie lango ir skaičiuoja, kiek žmonių praeina. Ir jis pažįsta visus žmones. Jis žino, kas kur eina, žino, ar susibarę, ar taikoje namuose gyvena, jis viską žino. Taigi, jo visas kelias per dieną — nuo lovos iki lango ir nuo lango iki lovos. Jo gi amžius toks — jis turi pajudėti, turi pasigimnastikuoti. O kaip kitaip aš jį priversiu? Pakišu šliures po lova — ir nori nenori turi pasilenkti, o kai užnešu ant augšto — jis turi ir pasivaikščioti. Sakysi, negerai darau!

Aš tyliu. Aiškiai matau, kad ji su savo vyru žaidžia, kaip katė su pele. Ji turi sau pramogos, o senelis kenčia.

— Taigi, advokate, du tūkstančiai dolerių. Tikrai. Tik padaryk kaip prašau. Ir kur jis dings be manęs! Aš žinau ji. Užeina umaras — ir nori pastatyti ant savo. O kai praeina — ir vėl gerai. Ir tai jau nebe pirmas kartas, kaip jis mėgina skirtis. Jis visuomet pralaimi tik dėl to, kad aš dvigubai daugiau premijos duodu už bylą, negu jis, — trata, aiškina ji.

Mane apima apmaudas. Aš matau, kaip senelis mulkinamas ir aiškiai stoju jo pusėn. Teisingumas gi turi laimėti.

Ir užvedu byla ir laimiu. Teismas patenkina Martyno Perekšlio skunda ir ji išskiria.

Dabar aš sėdžiu ir laukiu senuko žadėtos premijos. Laukiu viena diena, kitą — senukas nesirodo. O pinigo taip reikia. Nueinu pats pas ji.

Senukas besėdįs lovoje. Parpsi, niurzgia:

— Aš ją norėjau tik pagąsdinti. O ji iš tikrųjų... Pareinu iš teismo namo ir tiesiai prie lovos. Šliurės neliestos. Radau jas kaip ir palikau. — Štai ką reiškia teisingumas! — galvoju. Numaunu batus, įsispiriu į šliures ir sėdžiu ant lovos krašto. Ateis Mortelė, sakau, apsikabins, atsiprašys ir mudu vėl gyvensime. Teismas teismui, o žmogus žmogui! Bet Mortelė nesirodo.

— Mortele, kur tu? — šaukiu. Vieną, kitą kartą — neatsiliepia. — Mortele! — nubėgu į virtuvę, bet jos ir ten nėra. Išjieškojau visur, jos niekur neradau. Ir tik į antrą dieną randu pro durų plyšį įkištą šį raštelį.

Paimu ir skaitau:

— "Šį kartą laimėjai tu. Laimėjai dėl to, kad turėjai advokatą su galva. Aš jam siūliau dvigubai daugiau negu tu. Bet jis pasirinko ne mano pinigus, o savo galvą. Tad sudie, Martynai, dabar gyvenk tu su advokato galva, o aš su savo pinigais.

P. S. Dėl manęs dabar gali su šliurėmis ir lovoje gulėti!"

— Betgi tamsta laimėjai, ko norėjai, — pasakau seneliui ir pakišu saskaitą.

— Ką! Pinigų! Ir žmonos neturiu ir nori iš manes pinigų? Reikėjo paimti iš jos. Ji tamstai davė dvigubai. Ir dabar aš turėčiau žmoną, o tamsta pinigus! — susigraudena senelis ir mosteli ranka, kad išeičiau.

Ir aš išeinu. O kai pareinu, sutinka mane žmona:

— Ar aš tau nesakiau, kad galva ir pinigai negyvena po viena kepure!...

Atnaujintos Singer panešamos siuvamos mašinos $29.50
Ekspertiškai taisome visokias siuvamas mašinas. Nemokamai patikriname. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.
SINGER SEWING MACHINE CO.
3415 S. Halsted St.
FR 6-2905

$1.00 PER ROOM
Exterminating — 24 hour service
Mice — Roaches — Bedbugs
OAKland 4-5629
4335 S. Berkley — 1530 E. 64th St.
Oakland 4-5662 Museum 4-5471
"NO SIGNS ON CAR"

KSIAZEKS PHARMACY
2600 W. 47th St. LA 3-1118
Paimame ir pristatome receptus, taip pat receptai tuojau išpildomi jums belaukiant. Turime visokių reikmenų kūdikiams. Pirkite vaistus čia, išsiuntimui į užjūrį.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Turtas Siekia 60 Milijonų Dolerių!

Atsargos Fondai didesni negu $5,700,000.00

Todėl ji ir yra pati stipriausioji ir saugiausioji taupymo bendrovė.

Dabar laikai keičiasi. Šiandien jau reikia rimtai galvoti apie savo santaupas. Kiekvienam reikia žinoti, ar jo sutaupyti pinigai yra padėti saugioje bendrovėje.

Karo ir depresijos metais STANDARD FEDERAL visiems savo taupytojams išmokėjo pagal pareikalavimą, o depresijai praėjus ji dar pridėjo ekstra 2% dividendus tiems, kurie joje taupė savo pinigus. Toki dividendą tais laikais visoje Amerikoje išmokėjo tiktai viena STANDARD FEDERAL. Nebuvo kitos bendrovės, kuri už depresijos laiku laikytas santaupas būtų pakėlusi tokius dividendus.

STANDARD FEDERAL kiekvieną metą auga ir stiprėja. Šiandie
JOS TURTAS SIEKIA $60,000,000.00
ATSARGOS FONDAI $5,700,000.00
Brangus namas knygose įvertintas tiktai $1.00.

STANDARD FEDERAL turi sudariusi visus valstybės numatytus fondus
STANDARD FEDERAL BUVO IR YRA PATI SAUGIAUSIOJI IR STIPRIAUSIOJI TAUPYMO BENDROVĖ. PADĖK JON SAVO SANTAUPAS
STANDARD FEDERAL visą laiką mokėjo didelį nuošimtį, bet pradedant 1958 m. sausio 1 dieną ji dar pakėlė nuošimtį ¼ visiems taupytojams.
Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

tel. FR 6-6897. Red. pavaduotojai: J. Kreivėnas ir A. P. Bagdonas
Redaguoja — Jer. Ignatonis, 4630 S. Paulina St., Chicago 9,

AUTORIAUS IR MENININKO RYŠYS SU LITUANISTINE MOKYKLA

J. NARŪNĖ, Miami, Fla.

Būnant Chicagoje teko man aplankyti porą lietuviškų mokyklų. Norėjau mokinukams parodyti savo "Gintarėlę" ir pasekti, kiek tai juos domina ir iš viso kas juos domina.

Turėjo būti lietuvių kalbos pamoka. Į klasę įbėgo šviesiaplaukiai, mėlynakiai vaikai — mieli lietuviški veideliai. Pamatę svetimą žmogų šalimais savo mokytojo, pastatė akutes: "Kas ji?"

Mokytojui paaiškinus pradedu su jais pasikalbėjima apie gintarą, apie Baltiją, Palangą, nepaprasto grožio jūros pakrantę su baltu smėliu, Birūtės kalną ir t.t. Pasipylia klausimai: iš ko pasidarė gintaras? Kada jį išmeta jūra ir t.t. Dažnas pakelia rankutę — nori kalbėti... Nori pasakyti, kad jo mama turi gintarinę apyrankę, kitas — kad turi karolius, sagę... Visi iškelti klausimai gyvai papildo mūsų "pamoką". Iš jų pačių pasakojimų iškyla vaizdas — kokie būna gintaro išdirbiniai. Tasai kontaktas dar pagyvėja, kai parodau jiems "Gintarėlės" knygutę. Žibančiom akutėm visi tiesiog sugriūva prie manęs, apguldami mano stalelį.

— Man, man! — tik duok, tik parodyk... Mieli, mieli vaikai! Dabar, kai autobusas mane neša tolyn nuo jūsų, galiu pasakyti, kad su Jumis buvo mano šviesiausios akimirkos Chicagoje...

Prisimenant tuos vaizdus, gal palieka graudumas, kad negreit begalėsime nueiti vėl pas mažiukus. Ir iškyla šimtai klausimų — kodėl nelabai kas iš čikagiečių juos aplanko? Kodėl nepadeda mokytojui-pasišventėliui nešti sunkią naštą? Kodėl neprisideda nieku, kad atžalynas augtų tikroje lietuviškoje dvasioje? Įvairių žmonių įneštos naujos mintys, kaip šviežia srovė, sušvirkštų į kasdieninę pamokų lentelę.

Yra Chicagoje ne mažai mūsų rašytojų, kurie galėtų vaikams šį tą papasakoti ar savo eilėraščius paskaityti. Yra užtektinai aktorių, kurie gražiai artistiškai galėtų padeklamuoti. Yra taip mūsų dainininkų, kurie vieną kitą liaudies dainelę vaikams galėtų padainuoti. Juk jie, tikriausiai, neturi progos tokių dainų iš šalies paklausyti. Muzikai smuiku ar akordeonu galėtų pagroti. Vienas iš rimčiausių malonumų vaikams — susipažinimas su mūsų lietuviškuoju menu, o taip pat ir menininkais mūsų pajėgomis, jų vardais.

Atsimenu vok. okupacijos metu Vincė Jonuškaitė atvyko į Telšius dainuoti gimnazijos auklėtiniams. Kas nepažinojo mūsų didelės menininkės ir lietuvių liaudies dainų puikios interpretatorės? Buvau nustebinta jos pasiryžimu važiuoti taip sunkiais laikais ir sunkiais keliais...

— Negaila mano vargo, — sakė ji. — Gal tie mokinukai kartą išgirdę dar ilgai atsimins mūsų gražias liaudies dainas... Gal tai vienintelis kartas, kada galiu jiems dainuoti".

Taip ir buvo...

Grįžtant prie mūsų mokinukų Chicagoje, būtų galima jiems suorganizuoti ir platesnio masto kaip pvz. "Vaikų rytas", "Lietuvių muzikos ir dainų rytas", "Tautinių šokių valandėlė", Lietuvos vaizdų filmus ir t.t., jeigu tik mūsų menininkai ateitų į tą "humaniškąją" talką. Vienas mokytojas čia vistiek nieko nepadarys. Reikia visiems susirūpinti, kaip sudominti mūsų jaunuosius, kad jie tikrai norėtų tas pamokas lankyti, kad pasakotų savo draugams ir sudomintų tuos, kurie nelanko lietuviškos mokyklos.

Mokykla — štai kur gyva medžiaga lietuvybei išlaikyti! Nereikės nei šūkių susirinkimuose dėl lietuvybės išlaikymo: geriau ateikime pas mūsų vaikus į mokyklą, nes gi tai yra būsimoji karta, kuriai lemta nešti ant savo pečių lietuvybės išlaikymą.

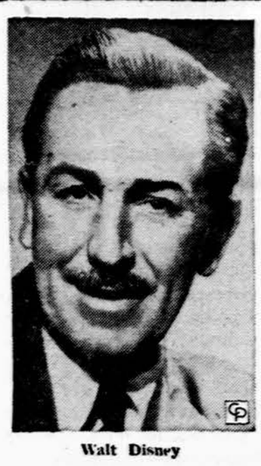

Walt Disney

Garsus pieštinių filmų kūrėjas. Ypač pagarsėjo prieš 20 m. (1938) sukūręs tipus Mickey Mouse, Donald Duck ir kt. Nuo 1933 m. savo pieštiniams filmams pradėjo vartoti spalvas. Nuo 1937 m. pradėjo gaminti ilgus pieštinius filmus, kaip Snieguolė ir 7 nykštukai, Pinocchio, Fantasia (pirmas didelis bandymas filme suderinti muziką su spalvomis), Cinderella, Alice in the Wonderland, Peter Pan ir kt. Nuo 1952 m. pradėjo gaminti kultūrinius filmus su gamtos, įvairių gyvūnų, paukščių ir kt. retomis nuotraukomis. Kalifornijoje įsteigė turistams nuostabių vaizdų vietą.

Lietuviškos mokyklos metraštis

A. L. Mokytojų s-gos centro valdyba yra nutarusi surinkti medžiagą ir išleisti metraštį, kuris apims nuo 1945 m. tremties švietimo laikotarpį iki dabar. Redakcinė komisija bus sudaryta iš Europos, Kanados ir Amerikos atstovų.

Metraščio viena dalis bus skirta švietimo laikotarpiui Vakarų Europoje iki masinės emigracijos o kita dalis — dabar veikiančioms lituanistikos mokykloms visame laisvajame pasaulyje. Metraštis kalbės ateities istorikui apie tų mokyklų įnašą tremtinių jaunosios kartos švietimui ir lietuvybės išlaikymui.

Mokytojų s-gos centro valdyba kreipiasi į visus mokytojus, kūrusius minėtas mokyklas, jose dirbusius ir dabar dirbančius, prašydama siųsti metraščiui medžiagą ir charakteringas nuotraukas. Apie dabar veikiančias mokyklas Vokietijoje, lituanistikos mokyklas Australijoje ir visame Amerikos žemyne pageidaujama, kad siunčiamoje medžiagoje tarp kitų dalykų būtų paliesti ir šie klausimai: 1. Mokyklos vieta ir adresas. 2. Pradžios ar augštesnioji. 3. Šeštadieninė ar kasdieninė. 4. Dėstomieji dalykai. 5. Mokyklos personalas. 6. Mokinių skaičius: dabar ir perėjusių mokyklą. 7. Ryškesnieji mokyklos momentai ir nuotraukos.

Metraščiui medžiagą prašoma siųsti iki 1958 m. kovo 1 d. šiuo adresu: B. Beleškienė, 6921 So. Claremont Ave., Chicago 36, Illinois.

A.L.M. s-gos centro valdyba

KRONIKA

● **Stasio Butkaus**, pirmūno ir savanorio kūrėjo atsiminimų knyga **Vyrai Gedimino kalne** jau pasiekė skaitytojus. Atsiminimai pradedami pirmuoju Pasauliniu karu, vokiečių užplūdimu į Žemaitiją ir autoriaus pasitraukimu į Rusiją, kur jisai buvo paimtas į rusų kariuomenę, ilgesnį laiką tarnavo sargybų dalinyje toli šiaurėje, kur vasarą saulė nenusileidžia, kur žiemą būna naktis keletą mėnesių. Vėliau — organizavimas Lietuvių batalionų Rusijoje, grįžimas į Lietuvą, telkimasis į savanorių dalinius, dienos Kauno ir Vilniaus įgulose, kautynės su bolševikais, lenkais ir bermontininkais. Autorius visur aktyviai dalyvavo frontuose ir visur vaizdžiai aprašo atskirų kautynių įtemptus pergyvenimus. Jam teko dalyvauti žygiuose po visą Lietuvą nuo Daugpilio iki Klaipėdos. Autorius pasakoja paprastai, bet giliai nuoširdžiai, vaizdžiai. Sakysime, apie nakties kautynes ties Griva rašo:

— Ilgiausia ugnies linija bolševikų pozicijose, nuolat žybčiojo šautuvų ugnys liežuviai ir ilgiau trunką kulkosvaidžių ugnies kaspinai driekiasi į mūsų pusę. Toks pat reginys ir mūsų apkasuose. Krintą ir sprogstą aplink mus bolševikų artilerijos sviediniai sudarė lyg ugnies krūmus. Visur ugnis ir ugnis. Ore irgi ugnis — sproginėja šrapneliai. Atrodo, lyg žemė ir dangus pražydo ugnimi... Vienam sviediniui prie mano duobės (apkaso) sprogstant, jau maniau, kad jis mane užgriaus ir čia pat palaidos. Norėjau nors persižegnoti prieš mirtį, bet sprogimo trenksmas atmušė mano ranką nuo kaktos ir persižegnoti nepavyko...

Atsiminimai bus įdomūs visiems, bet ypač paaugančiam jaunimui. Parodys, kaip mūsų savanoriai kartais per visą dieną išbūdavo sargyboje nevalgę, kaip sunkiai teko grumtis su tykojančiais Lietuvos laisvę paglemžti priešais, kaip žiaurūs buvo bolševikai, kurie pvz. iš stovinčios gyvos karvės sau peiliu mėsos pjaudavosi.

Viršelis papuoštas tautinių spalvų dailininko Alf. Krivicko piešta iliustracija. Knygos autorius yra gimęs 1897 m., ir šis jo veikalas išleistas pagerbiant jo 60 m. amžiaus sukaktį. S. Butkus yra 1927-1940 m. buvęs Lietuvos Savanorių Kūrėjų sąjungos centro valdyboje, 1922-1940 m. dirbęs "Kario" redakcijoje Kaune, o paskiau, iki 1944 m. — Vilniuje, gi 1950-1954 m. (su pertrauka) — redakcijoj šio žurnalo, atkurto JAV-se. Ir tremtyje, Vokietijoje, būdamas redagavo Ateitį, Lietuvius, Nemuno Aidą, Šarūno Kelią. Suredagavo leidinius Savanoris 1918-1920 m., Savanoriai Kūrėjai. Apdovanotas Vyties kryžiumi ir keliais ordinais. Dalyvavo trispalvės iškėlime Gedimino kalne (iš čia ir knygos pavadinimas). Knygos kaina — $2.20.

Lietuvių Prekybos Namai

Pirkite šiais metais — be jokių įmokėjimų, išmokėsite sekančiais metais lengvais išmokėjimais.

DIDELIS PREKIŲ IŠPARDAVIMAS

Svečių kambario baldai, didžiausias pasirinkimas, '58 m. model., Nylon ar vilnos viršum tik $185.00
Kilimai 9x12 ar nuo sienos iki sienos Bigelow, A. Smith, Magee ir kiti nuo $49.00
Rašomieji stalai ąžuolo ar riešuto medžio, ir knygom spintos stiklo stumdomom durim, puiki dovana moksleiviams, pas mus $29.00
Miegamųjų kambarių baldai ąžuolo ar riešuto medžio su šlifuoto stiklo veidrodžiu parduodami po $250 pas mus prieššventiniam išpar. tik $149.00
5 dalių virtuvėm chrom Formica viršum stalai su 4 kėdėm švenčių proga tik $49.00
Šaldytuvai — Frigidare, Admiral, General Electric $159.00
Virimui parcelano pečiai tik $75.00
Skalbiamos mašinos Speed Queen nuo $99.00
Televizijos aparatai, Zenyth, RCA, Gen. Electric Traveler $149-$200.00
Didžiausias pasirinkimas radijo, phonografų garsiausių Blaupunkt ir Telefunken firmų.
Vaikučiams žaislai, staliukai, arkliukai, traukinėliai, dviračiai.
Rašomos mašinėlės, prosai, tosteriai, kavos virduliai ir viskas Kalėdų šventėms.
Viskas be jokių įmokėjimų. Savo pinigus panaudokite kitiems švenčių reikalams.

Furniture Center, Inc.
3224 SO. HALSTED STREET
Tel. VIctory 2-4226
JUSTAS LIEPINIS STANLEY KRUKAS
Krautuvė atidaryta: Pirmad. ir ketvirtad. 9—9:30 val.
Kitomis dienomis 9—6 val.
Sekmadieniais 12—5 val.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
su iš anksto apmokėtu muitu ir 100% garantuoti
NAUJI DAIKTAI, MEDŽIAGOS, ODA, VAISTAI, MAISTO PRODUKTAI
Geriausioji rekomendacija mums, tai daugelis tūkstančių klientų visame Jungt. Amerikos Valstybių krašte
CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
220 So. State Street, Chicago 4, Ill.
Ar esate matę mūsų puikų medžiagų (vilnonių, sintetinių, medvilnių, odų, skepetaičių, kojinių, etc., pasirinkimą?
Mūsų firma turi savo atskirą sutartį su Inturistu Maskvoje nuo 1947 m.
Nemokamai vieta mūsų klientų automobiliams pastatyti.
Telefonas: WABASH 2-9354
Reikalaukite naujų katalogų.
Mes išsiunčiame Jūsų siuntinius tiesiai iš Chicagos ir pristatome kiek tik galima greičiau.

AR VERTA — $2.00 Į METUS?
Užlaikysite gražius plaukus plaudami galvą mišiniu
NAUJA GADYNE
Pasekmingai vartojamu per 40 metų. Siųskite $2 už 8 oz. bonką.
FRANK BITAUTAS
527 E. EXposition, Denver, Colo.

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė
PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav
4058 Archer Avenue
Telefonas Virginia 7-2481

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairių perkraustymus bei pervežimus į tolimų ir artimų atstumų
Tel. BIshop 7-7075

VIKTORO KOŽICOS
Lietuviškas gazolino stotis ir auto taisymas
Atliekami motoro remontai, įvairūs dažymo darbai ir keičiamos dalys
CALL-ME-MOTORS CO.
6759 S. WESTERN AVE. PR 8-9533

Duoną ir įvairias skaningas bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave.
Tel. CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus

PEOPLES HARDWARE & PAINT CO.
Liet. krautuvė. Sav. broliai Gregoravičiai
Dažai, Alyva, Stiklas, Įrankiai, peiliai, namų reikmenys, vandentiekio įrengimai ir elektriniai reikmenys.
1901 West 47th St. Tel. LA 3-4139

COAL
ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ PRISTATOM Į VISAS MIESTO DALIS TUOJAU PAT
Saugus baldų perkraustymas asmenų turinčių ilgą patyrimą
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave. Telef. Virginia 7-7097

DIDELIS PASIRINKIMAS BALDŲ!
Moderniai atremontuotose patalpose rasite didžiausį pasirinkimą moderniausių baldų, T.V. ir Radio aparatų, ir kitų namams reikmenų.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav.
ROOSEVELT FURNITURE Co.
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30

Pradėkite taupyti šiandien; turėsite rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais, antrad., penktad. ir šeštad. 9 v. r. iki 4:30 p. p. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Ketvirtadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

MOVING MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI - NAUJIAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

KIEKVIENAS ŽINO POSAKĮ: "TAUPYK JUODAI DIENAI!"
Bet ar daug kas iš jūsų taupote dėl saulėtų dienų — dienų, kada galėsi įsigyti tą, ko visą gyvenimą norėjai: keliauti, kad pamatyti pasaulį, įsigyti nuosavą namą, nusipirkti kur nors paežerėje vasarnamį ir daug tam panašių įsigyti malonumų?
Tą galite pagreitinti pradėdami taupyti Universal Savings and Loan Bendrovėje, kur santaupos neša didelius dividendus ir yra apdraustos iki 10,000 dolerių per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D.C.
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASS'N
1800 South Halsted Street Chicago 8, Illinois
T. Rypkevičius, Prezidentas Tel.: HAymarket 1-2028
Atdara kasdien nuo 9 iki 4 valandos. Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. Šeštadienį nuo 9 iki 3 valandos. Trečiadienį uždaryta.

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS
Kuriose Kiekvieno Santaupos Yra Apdraustos iki $10,000.00 — ir Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Salygomis
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave., Chicago 36, Ill
CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., YArds 7-0145
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W 47th St Chicago 32, Ill
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN
3430 S Halsted St. Chicago 8, Ill
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S Halsted St Chicago 8, Ill

Šį šeštadienį 8 val. vak. ir sekmadienį 7 v. vak.
PAKŠTO SALĖJE, 2801 West 38th Street
Telefonas VIrginia 7-8252

ŠOKIAI

GROS B. PAKŠTO ORKESTRAS
Salė nuomojama vestuvėms, baliams
ir įvairiems pasilinksminimams.

Montessori kelias į pedagogiką

Nuo gydymo į auklėjimo meną

D. PETRUTYTĖ, Chicago, Ill.

"...visų ir protus ir širdis aptemdo toji pat kliūtis. Mes regim tik ligą. Sveikatos pasaulis stovi nuo žmonių toli, stovi neprieinamas".

— Maria Montessori

Iš trumpų biografinių bruožų galėjome įsitikinti, jog M. Montessori jau iš pat mažens ir per visą gyvenimą skyrėsi iš sau lygių tarpo: genialiais savo gabumais, logiška galvosena, nepalaužiama energija ir ryžtinga valia, kurios dėka, anot poeto Mickevičiaus, ji siekė ten, kur vyzdys nepasiekia ir laužė tai, ko protas nepajėgia.

M. Montessori — iš prigimties matematikė bet savo, kaip matematikės, pašaukimą paaukojo ligonių ir nelaimingųjų labui, tapdama gydytoja. Pamačiusi apgailėtiną silpnapročių padėtį, ji vėl visas savo jėgas sukaupė šių nelaimingųjų būviui pagerinti. Šis kelias ir nuvedė ją iš medicinos į pedagogiką, nuo gydymo mokslo į auklėjimo meną.

Kaip pasiekti smegenų centrus?

M. Montessori, baigusi mediciną, įprasta tvarka turėjo atlikti 2-jų metų praktiką ligoninėje. Savo specialybe ji pasirinko nervų ir proto ligas, kuriomis mažai kas domėjosi tuometinėj Italijoj.

Jaunajai gydytojai susipažįstant su savo pareigomis Psichiatrinėje Romos klinikoje, vaikų skyriaus prižiūrėtoja su neslepiamu pasišlykštėjimo jausmu pranešė jai, jog tai esą bjaurūs, nešvarūs ir godūs vaikai.

— Kodėl? — paklaususi Montessori, nustebinta tokios kalbos.

— Ogi todėl, — atsakiusi pastaroji, — kai tik jie pavalgo, visi puola ant žemės, renka duonos trupinius, kurių ten apstu ir kemša sau į burną.

Girdėdama šiuos skaudžius žodžius, Montessori įdėmiai apsižvalgė aplinkui ir be keletos suolų, jos akys neužkliuvo nė už vieno daiktelio, su kuriuo nelaimingieji vaikučiai būtų galėję žaisti ar šiaip ką nors veikti. Trupinių rinkimas buvo vienintelė veiksminė pramoga, nuo kurios negalėjo ju atgrasinti nė žiauriausias prižiūrėtojos elgesys. O tų trupinių dėjimas į burną buvo visai natūralus dalykas, prie ko instinktyviai yra linkę visi maži vaikai, o ypač protiškai atsilikusieji.

Jaunoji gydytoja, kuri iš jaunų dienų buvo įpratusi savarankiškai galvoti, kurios charakteris buvo užgrūdintas, kaip plienas, sunkioje gyvenimo kovoje už augštesnius ir kilnesnius idealus tuojau įsitikino, jog ir čia ją laukia, šalia tiesioginių gydytojos pareigų, sunkus darbas ir kieta kova, kad galėtų prasiskverbti pro pilkąją kasdienybę, apraizgytą prietaringų tradicijų, kurios laikė sukausčiusios žmonių protus ir širdis.

M. Montessori, visu atsidėjimu dirbdama su nenormaliaisiais vaikais, greit įsitikino, jog josios studijos vedė ją tiesiog nuo nervų ir jų netvarkomų išorinių judesių į smegenų centrus, kurie juos taikliai valdo. Po ilgų studijų ir kruopščių tyrinėjimų besistengdama pasiekti smegenų centrus, ji priėjo nejučio mis išvadą, jog vienintelis kelias vedąs į juos, yra auklėjimas.

Šioje srityje Montessori prisipažino esanti bemokslė. Vargais negalais jai pasisekė įtikinti klinikos vadovybę, jog sėkmingam darbui su silpnapročiais ir atsilikėliais ne tik reikalinga, bet ir būtina susipažinti su auklėjimo mokslo principais.

Klinikos vadovybė pasiuntė Montessori į Paryžių, į Bourneville inst Čia ji susipažino su garsiuju prancūzų gydytojų-auklėtoju Itardo ir Seguino mokslo darbais, kuriuodu buvo pradinin kai naujo mokslinio auklėjimo Prancūzijoje.

Žingsnis iš medicinos į auklėjimo sritį

Grįžusi iš Paryžiaus, Montessori atsisakė vien tik mediciniško gydymo, įsteigdama mokyklą atsilikėliams vaikams Psichiatrinėj Romos klinikoj. Ištisas dienas ji praleido su šiais nelaimingaisiais juos auklėdama ir lavindama. Tai pirmasis Montessori žingsnis į auklėjimo sritį, sukėlęs nemažą audrą materialistinės pažiūros gydytojų sluogsniuose, nes jie auklėjimą nelaikė mokslu ir nepripažino jam didesnės reikšmės.

M. Montessori, kaip tikra mokslininkė, nekreipdama dėmesio į kylančią audrą, visu atsidėjimu atsidavė mokslinėms studijoms ir praktiškam darbui su atsilikėliais ir idiotais.

Pirmiausia ji pasigamino mokslišką sutvarkytas lavinamąsias priemones, kurias buvo pritaikęs ir sėkmingai išbandęs gydytojas E. Seguinas. Lygiagrečiai ji išstudijavo visus Itardo ir Seguino raštus, o pagrindinius jų veikalus ji nusirašė savo ranka. "Tai padariau dėlto", — sakė ji, — "kad geriau ir tiksliau galėčiau pajusti svarbą kiekvieno žodžio".

Kiekvieną atliekamą valandėlę nuo tiesioginio gydytojos darbo ji pašventė atsilikėlių auklybai. Dieną pašventė praktiškam darbui, o nakties metu ji studijavo teoriją, darė užrašus, moksliškai surūšiuodama dienos darbo išdavas.

P. Augius Iliustracija

Silpnaproočiai, pralenkę sveikuosius

Jos įdėtos pastangos ir kruopštus darbas su atsilikėliais prašoko betkokias viltis. Gautieji rezultatai nustebino ne tiek ją pačią, kiek platųjį pasaulį. Garsas, kad d-rės M. Montessori globojamieji silpnapročiai pakartotinai pralenkė normaliuosius vaikus egzaminų metu, žaibo greitumu pasklido ne tik Italijoje, bet ir už jos ribų. Iš tikrųjų tai buvo kažkas nepaprasto, kad protiškai nesveiki vaikai egzaminus iš pradžios mokyklos kurso išlaikydavo geriau ir lengviau, negu to paties amžiaus normalūs vaikai. Nuostabos apimti žmonės kalbėjo, jog Montessori esanti stebukladarė o kiti, priešingai, nesidrovėdami skelbė, kad ji ragana ir burtininkė.

Nežiūrint įvairių gandų ir gandelių, M. Montessori vardas vis darėsi populiaresnis Romos visuomenės tarpe. Jai perduotos atsakomingos vedėjos pareigos Psichiatrinėje klinikoje ir taip pat ji pakviesta direktoriauti valstybinėje Romos mokykloje "Scuola Crtofrenica".

Jos kolegos gydytojai, pirma šnairavę į ją kaip į keistuolę-fantastę, dabar nuoširdžiai nusilenkė prieš jos genijų, atvirai pripažindami, kad ji tikrai įvykdžiusi stebuklą, grąžindama gyveniman visuomenės atstumtuosius ir paniekintuosius.

Naujas atradimas apie sveikuosius

Dr. M. Montessori pati žiūrėjo į šį kartkartėmis besikartojantį "stebuklą" visai kitokiomis akimis ir jį vertino visai kitu požiūriu. Pasisekimas ir iš jo kylanti garbė jai buvo tik antraeilis dalykas, į kurį ji mažiausia ir kreipė dėmesio. Užuot ramaus pasitenkinimo, ji susirūpinusi nuolat klausė pati savęs: kaip galėjo įvykti toks keistas nenormalumas, kad protiškai atsilikę vaikai pralenktų sveikuosius ir normaliuosius vaikus. Viena jai buvo aišku: protinis atsilikėlis su aiškiais dvasiniais trūkumais negali būti pranašesnis už normalųjį, sveiko proto vaiką.

Vispusiškai apsvarsčiusi dalyką Montessori padarė išvadą, jog sveikųjų vaikų normali vystymosi eiga turėjo būti sutrukdyta ir ju dvasinės galios kažkokių priežasčių turėjo būti užslopintos. Šio fakto akivaizdoje Montessori vėl pergyveno dvasinę krizę. Ji jautė savo vertę ir pajėgumą kaip gydytojos, dar labiau ji jautėsi esanti reikalinga ir naudinga psichiniams ligoniams. Šioje srityje ji matė didžiulius, apleistus dirvonus, kurie, užuot davę naudos, teželdino piktžoles, nes jos pirmtakūnų tyrimų duomenys rodė ir kas dieninė gyvenimo praktika patvirtino, kad didelė dalis žiaurių kriminalinių nusikaltimų buvo įvykdyta psichinių ligonių rankomis. Iš kitos pusės ją graužė didelis nerimas dėl normaliųjų vaikų intelektinio skurdo ir dvasinės jų menkystės, kurių rankose vėliau turėjo būti gyvenimo vairas ir kurių protai ir širdys turėjo vesti žmoniją į ger-

(Nukelta į 6 psl.)

JONAS GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO. • 2512 W. 47th Str. • FRontier 6-1998
RADIJAI, PATEFONAI, TELEVIZIJOS, HI FI
DOVANOMS
Radijai nuo $12.00, Patefonai nuo $15.00,
Televizijos nuo $95.00
Duodame išsimokėtinai. Priimame senus. Taisome.
Lig Kalėdų atdara ir sekm. nuo 11 val. lig 4 val.

Mes mokame Augštą Dividendą!
MIDLAND Savings and Loan Association
INSURED
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

½% PADIDINA DIVIDENDĄ!
CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai nemokamai.
Pradėkite taupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apdrausta iki $10,000
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro
antr. ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM Visokių Rūšių MEDŽIAGĄ
CARR MOODY LUMBER CO
STASYS LITWINAS, Pres.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai.
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro
Šeštadienais iki 3 val. vakaro

SPALVOTO VOKIŠKO KRISTALO
Galima gauti pas —
BALYS RADIO & TELEVISION SALES & SERVICE
2646 West 71st Street PRospect 8-5374

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš stoties WGES 1390 k. kasdieną nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 8:30 iki 9:15 v. ryte. ir kas pirmadienį nuo 7 iki 8 vakare.
SEKMADIENĮ iš radijo stoties WOPA 1490 k. ir FM 102-3 MC. 8:30 iki 9:30 ryte.
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai.
ANTANAS VILIMAS
3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

NUO UŽSISENĖJUSIŲ BEI SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti nes jų užsisenėjusios žaidos niežėjima ir skaudėjima senų atviru ir skaudžių žaidų uždėkite LEGULO Ointment Jos gydymo ypatybės palengvins jūsų skaudėjima ir galėsite ramiai miegoti nakti Vartokite ją tapgi nuo skaudžiu nudegimų. Ji tappgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių Yra tinkama vartoti nuo žiūstančios suskilsios odos dedirviniu odos išbėrimų ir t t taipgi tinkama varoti vaikučiams,kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų Ji yra gera gyduolė nuo iš viršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama — po 75 centų, $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse: Milwaukee, Wis. Gary, Ind. ir Detroit Michigan. arba rašykite ir atsiųskit Money Orderį

LEGULO, Department D.,
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

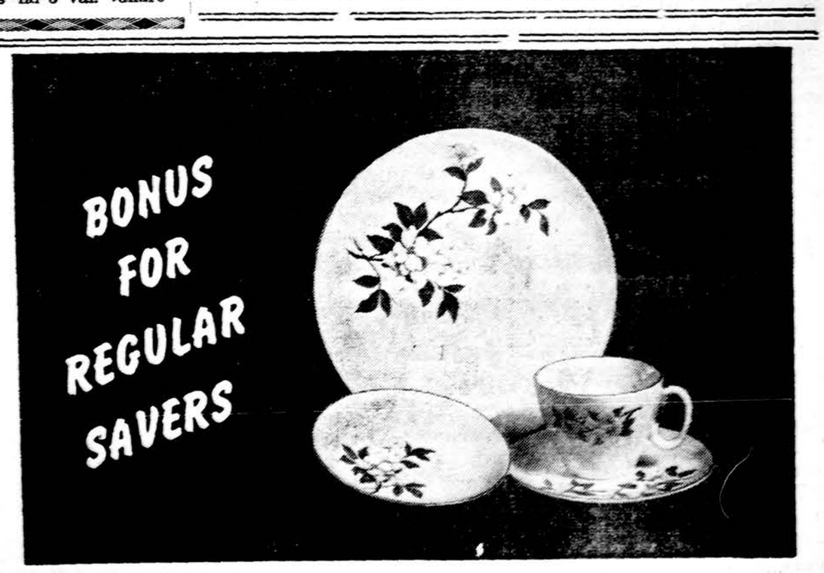

ŠĮ PUIKŲ STALO SERVYZĄ SKIRIAME JUMS DOVANAI
ŠTAI, KAIP JŪS GALITE JĮ ĮSIGYTI
Taupykite reguliariai per sekančius 4 mėnesius. Atidarykite taupymo sąskaitą įdėdami $200.00 laike sausio mėnesio arba pridėkite tokią pat sumą į jau turimą taupymo sąskaitą ir gaukite NEMOKAMAI šį žavingą 4 dalių stalo servyzą.
Sutaupykite tokią pat sumą kiekvieną mėnesį per sekančius 4 mėnesius. Pabaigoje balandžio mėnesio jūs su pasididžiavimu gerėsitės pilnu 16 dalių puikiu stalo servyzu.
Įsidėmėkite, kad šis pasiūlymas yra prieinamas kiekvienam taupytojui, kuris reguliariai taupo. $200.00 sumą nėra reikalo įnešti vienu kartu, ta suma gali būti paskirstyta įvairiomis dalimis per ištisą mėnesį.
Saskaita turi parodyti, kad yra sutaupyta nemažiau po $200.00 kiekvieną mėnesį, kad galėtumėte gauti šią puikią dovaną. Nėra jokių kitų suvaržymų.
Get Your Set Today
AUKŠČIAUSIUS DIVIDENDUS
už reguliares taupmenas pradedant 1958 m. sausio 1 diena ir dar aukštesnis dividendas už nustatyto termino taupmenas.
ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1447 SO. 49th COURT
CICERO 50, ILL.
Phone: TOwnhall 3-8131
INSURED

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. Chicago, Ill. WAlbrook 5-8063

General Parcel & Travel Co., Inc.
Licensed by U.S.S.R.
135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583
(Tarpe 6th ir 7th Ave. Arti visų "subways")
Mūsų firma yra gavusi iš "Intourist" Moscow oficialų leidimą — "License" tiesiog siųsti pakietus į:
USSR, LIETUVĄ, ESTIJĄ, LATVIJĄ, UKRAINĄ, BYELO - RUSIJĄ, BUKOVINĄ, ARMENIJĄ IR Į VISAS SOVIETŲ RESPUBLIKAS.
Siuntinius galite pristatatyti asmeniškai, arba prisiųsti paštu. Siuntiniai gerai supakuojami ir tuojau išsiunčiami. Po kelių dienų siuntėjas gaus oficialų kvitą iš pašto — Post Office.
UŽMIESČIO KLIJENTAI GALI BŪTI TIKRI, KAD JŲ PRISIŲSTI SIUNTINIAI BUS TUOJAU SUTVARKOMI. GAVĘ JŪSŲ PAKIETĄ TUOJAU PAT PASIŲSIME JUMS DETALIĄ IŠLAIDŲ SĄSKAITĄ.
Svarbu! Galima siųsti tiktai naujus daiktus. Visos persiuntimo išlaidos, ir muitas, yra iš anksto čia apmokami. Jūsų giminės ir draugai gaus siuntinį be jokių primokėjimų.
Mūsų klijentų patogumui, mes turime neribuotą pasirinkimą prekių. Maisto produktai negali būti siunčiami kartu su kitom prekėm viename pakiete.
GARANTUOJAME GREITĄ IŠSIUNTIMĄ IR PRISTATYMĄ
ATDARA KASDIEN NUO 9 V. R. iki 6 V. V. SEKM. NUO 9 V. R. IKI 4 POPIET
PAKIETAI IŠSIUNČIAMI 48 VAL. LAIKOTARPYJE
900 LITERARY ROAD, CLEVELAND 13, OHIO, Tel. TOWER 1-1461
11339 JOS. CAMPAU, DETROIT 12, MICH. Tel. TOWNSEND 9-3980
632 W. GIRARD AVE., PHILADELPHIA 23, PA TEL. WALNUT 5-8878

Studija apie Bažnyčią

Ką susekė 200 instituto tyrėjų?

DR. TITAS NARBUTAS, New York

Tėvų jėzuitų leidžiamas žurnalas "Latinoamerica" davė įdomų straipsnį apie Katalikų Bažnyčią kaip organizaciją, kuriuo čia ir pasinaudoju.

Popiežius Leonas XIII, leisdamas istorikams naudotis Vatikano archyvais, pasakė, kad Bažnyčia tiesos nebijo.

Prieš keletą metų pas popiežių Pijų XII apsilankė "Institute of Management" prezidentas Martindeli ir paprašė leidimo studijuoti Katalikų Bažnyčią ekonominiu atžvilgiu. Pijus XII leidimą davė, vadovaudamasis tuo pačiu dėsniu, jog Bažnyčia tiesos nebijo. Du šimtu minėto instituto tarnautojų, per keletą metų studijavę Katalikų Bažnyčią Romoje ir kituose 30 kraštuose, paruošė studiją "Romos Katalikų Bažnyčiai" ir padarė sekančias išvadas.

Socialinėje srityje

1. Socialinėje srityje Katalikų Bažnyčios įtaka labai didelė. Amžių bėgyje jokia kita organizacija nėra tiek padariusi žmonių bendruomenei, kiek Katalikų Bažnyčia. Ir šiandieną mažai organizacijų galėtume surasti, kurios galėtų lygintis su Katalikų Bažnyčia. Galima tvirtinti, kad jokia kitokia religinė bendruomenė nepatarnauja savo nariams tokia forma, kokia Katalikų Bažnyčia. Romos Katalikų Bažnyčia yra tikrai visuotinė.

Iškalbingi skaičiai

2. Katalikų Bažnyčios organizacija parodoma sekančiais skaičiais: bažnyčių — 416,466, parapijų — 177,027, kunigų — 257,763, seminaristų — 65,328, vienuolių kunigų — 119,445. 1954 metais įšventinta 8,011 kunigų. Vyrų vienuolynų — 19,183, vienuolių — 210,248; moterų vienuolynų — 72,135; vienuolių seselių — 950,865. Auklėjimo įstaigų vyrams — 85,296, mokinių jose — 10,317,797. Auklėjimo įstaigų moterims — 75,275, mokinių jose — 9,511,317. Labdaros įstaigų — 31,110, kuriose aptarnaujama žmonių — 13,854,533. Katalikų skaičius pasaulyje — 451,593,832.

Žmonių skaičius pasaulyje — 2,170,442,562.

Tie skaičiai nėra visai tikslūs, nes negautos žinios iš Rusijos, Rumunijos, Ukrainos, Bulgarijos.

Vyskupai savo vyskupijose yra nepriklausomi ir už savo veiklą atsako tik Šventajam Sostui. Pranešime sakoma, kad Bažnyčia čia nevisai pakankamai pastebi savo metodų pasekmes ir permažai duoda iniciatyvos ir atsakomybės savo pagalbininkams. Popiežius turi perdaug darbo ir jokio poilsio. Pijus XII dirba septynias dienas savaitėje ir kasdien vidutiniškai priima du tūkstančius lankytojų. Joks kitas betkurios civilinės, religinės ar karinės valstybės vadas neturi teik darbo ir uždavinių.

Misijų kraštuose

3. Ateities perspektyvos Katalikų Bažnyčios organizacijoje priklauso nuo asmeninių ir materialinių jėgų, tarnaujančių Bažnyčios tikslams. Paskutiniais šimtmečiais Bažnyčia skaičiumi mažėja katalikiškuose kraštuose ir auga misijų kraštuose. 1955 metais misijų kraštuose buvo: 74,065 bažnyčių, 11,643 tikinčiųjų bendruomenių (parapinių vienetų), 11,278 kunigų, 5,475 seminaristų, 18,058 kunigų vienuolių, 2,831 vyrų vienuolynų, 19,512 vyrų vienuolių, 6,265 moterų vienuolynų, 72,110 moterų vienuolių, 43,519 auklėjimo įstaigų vyrams, 3,522,494 mokinių vyrų, 22,848 auklėjimo įstaigų moterims, 2,196,646 mokinių moterų, 5,867 labdaros įstaigų, 6,982,179 šelpiamųjų; 31,554,849 katalikai. Viso misijų kraštuose žmonių — 1,187,798,820.

Katalikų veikla ir pasaulinė valdžia

4. Katalikų veikla jau nuo 6 šimtmečio negali susilyginti su pirmųjų amžių katalikų veikla. Konstatuojama, kad Bažnyčiai mažiau pasisekė paveikti viduriines žmonių klases. Katalikų skaičius per visą Bažnyčios gyvavimą jau siekia penkis tūkstančius milionų, kurių 50 milionų buvo dvasinio pašaukimo.

Šių dienų katalikų aktyvumas yra didesnis, negu buvo prieš šimtą metų, bet maždaug tik pusė to, kas buvo pirmaisiais amžiais. Katalikų aktyvumas yra matuojamas pašaukimų skaičiumi ir Katalikų akcijos veikla. Dabar apie 20% katalikų priklauso Katalikų akcijai.

Įdomu palyginti Katalikų Bažnyčios religinį uolumą su jos pasauline galia. Pirmame amžiuje Bažnyčios religinis uolumas galima vertinti 100%; vėliau tas uolumas krito; 18 šimtmetyje religinis uolumas galima buvo vertinti tik 20%, o XX šimtmetyje vėl pakilo iki 40%. Pasaulinė Bažnyčios valdžia iki 6 šimtmečio galima vertinti 0, gi jau VIII šimtmetyje — 20%, XII šimtmetyje 100%, XX šimtmetyje — 0.

Propaganda

5. Bažnyčios veiklos propaganda buvo suorganizuota tik XVII šimtmetyje, bet dar ir šiandien nėra pakankamai suorganizuota ir veikli. Pirmoje eilėje pažymėtina spaudos sritis. Yra perdaug katalikiškų leidinių, tačiau permažai jėgų rodoma duoti vertingesnių dalykų. Stebimasi, kad Katalikų Bažnyčia, turėdama išskirtinį informacijų tinklą visame pasaulyje, neįsteigė pakankamo standarto dienraščių ir savaitraščių. Nors nerasim kitos tokios organizacijos, kuri per tokį ilgą gyvavimo laiką būtų įvykdžiusi tokius didelius propagandos uždavinius, bet visdėlto propagandos trūkumai sumažina pasisekimą.

Administravimas

6. Pinigų administravimas Katalikų Bažnyčioje pastebėtinai geras. Nerasi kitos tokios organizacijos, kad su tiek maža padarytų tiek daug.

Vatikano bankas turi 60 tarnautojų, kurie per metus atlieka 5 milionus transakcijų. Tai daugiau kaip 83,000 kiekvienam tarnautojui. Tai lygintina su Londono banku. Nors yra kaikurių ir kritiškų pastabų, bet išvedama, kad persvarstytinos kalbos apie Bažnyčios turtingumą.

Hierarchija

Griežtas hierarchinis Bažnyčios valdymas yra nepaprasto jos pasisekimo priežastis. "Institute of Management" patirtis sako, kad bažnytinėm, auklėjimo ir labdaros organizacijom yra geriau toks valdymo būdas.

Romos kongregacijų kasdieninių ir eilinių dalykų tvarkymas yra nebrangus, bet pirmos eilės.

Bendra taisyklė — Bažnyčia nesiskubina. Administraciniuose dalykuose Bažnyčios hierarchija yra greita, bet lėta keisti papročius ir nepajudinama dogmos dalykuose. Vatikane dirbama pagal laikrodį. Galybė dalykų sutvarkoma greit ir gerai. Jei reikalas skubus — sprendimas skubus. Laiko panaudojimo atžvilgiu jokia kita privati organizacija nepadarė tokio įspūdžio, kaip Katalikų Bažnyčia. Ji turi labai gerą pajautimą apie dalykus, kurie negali būti sprendžiami pripuolamai, o reikalingi atitinkamo laiko.

Vyskupijos valdymas yra individualus dalykas ir turi savo valdytojo atspalvį. Pastebėta, kad vokiečių vyskupijų valdymas yra sėkmingiausias.

Santykiai su politika

Katalikų Bažnyčios valdžios santykiai su politika galima nusakyti šiaip:

1) Bažnyčia yra tarptautinė ir todėl turi turėti santykį su įvairiom valstybėm.

2) Kritiškais momentais politiniai vadai visada jieškos paramos iš Katalikų Bažnyčios, kuri yra tokia galinga organizacija.

3) Katalikų Bažnyčiai nereikalinga politinė įtaka iš šalies.

Bažnyčia yra pralaimėjusi industrijos srityje. Ji nepajėgė pavartoti savo įtakos industrijos vadų tarpe. Industrijos vadai turėtų geriau pažinti, įvertinti ir pagelbėti Katalikų Bažnyčios socialinei veiklai, ypatingai jos dvasinę ir moralinę įtaką supratusi. Bažnyčios mokymo ir auklėjimo įstaigos vertos pilnos paramos.

Bažnyčia, turėdama tokią didelę įtaką kultūrai, turėtų auklėti daugiau vadų visoms kultūros šakoms.

Pirminis Katalikų akcijos reikalas turėtų būti krikščioniško gyvenimo formavimas šeimose, nes šeima yra nepakeičiamas kultūros ir visuomenės pagrindas. Moderniškas ekonominis gyvenimas dabar tą pagrindą labai griauna.

1870 metais Bažnyčia pradėjo naują istorinį religinio pakilimo laikotarpį, siekiantį ryšių su Bažnyčios pirminiais amžiais. Nesą ko priekaištauti už kaikuriuos Bažnyčios nepasisekimus, nes nė viena socialė organizacija nėra nuo jų laisva.

Tai tokios pastabos ilgų instituto studijų apie Katalikų Bažnyčią kaip organizaciją. Studijos nelietė metafizinės pagalbos toje organizacijoje. Pastabos apie žmonių pastangų sėkmingumą Katalikų Bažnyčios organizacijoje gali būti nauju akstinu visiems katalikams, kuriems turi rūpėti organizacijos pažanga.

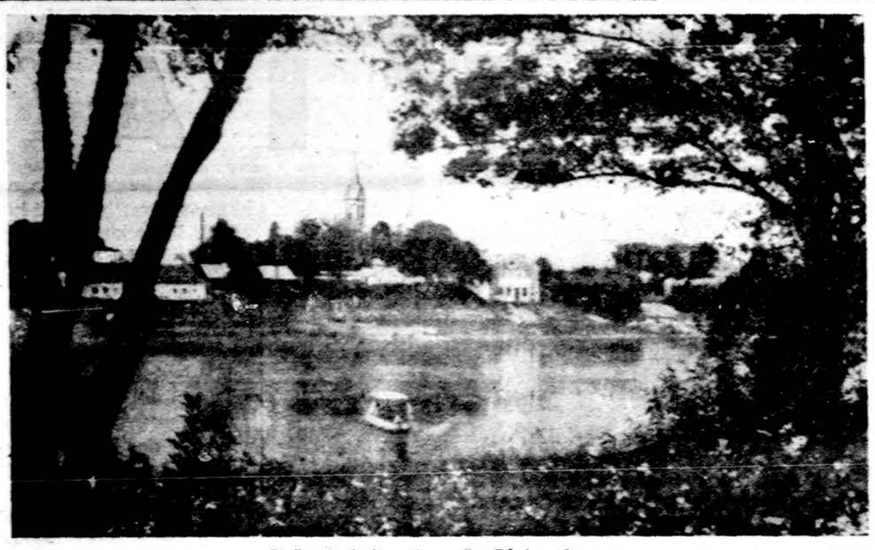

Bažnytkaimis prie upės Lietuvoje

Montessori kelias . . .

(Atkelta iš 5 psl.)

būvį, apie kurį kalbėjo Kristus, kad visų pirma reikia jieškoti Dievo Karalystės ir Jo teisybės, tai yra dvasinių turtų, o visa kita, kaip antraeiliai dalykai, būsią savaime pridėti.

Apsisprendimas kryžkelėj

Po ilgų nerimo ir gilių apmąstymo valandų, Montessori kėlė sau šitokį klausimą: kas svarbiau — tyrinėti ligą ar sveikatą? Kuris kelias tiesesnis į aukščiau minėtąjį žmonijos gerbūvį: ligų bei nenormalumų gydymas ar sveikatingumo palaikymas ir jo stiprinimas?

Nuodugniai apsvarsčiusi šį klausimą, ji priėjo išvados, jog mokslo pasaulis ligą laiko vieninteliu dalyku, vertu dėmesio ir tyrinėjimo, o tuo tarpu sveikata laikoma niekiu. Jokių problemų šioj nežinomoj srityj, kur iš tikrųjų glūdi visokeriopa žmonijos palaima. Jai paaiškėjo, jog žmonės perdaug yra susidomėję negatyviais ir griaunančiais veiksniais, visai beveik pamiršdami pozityviuosius, kuriančiuosius veiksnius. Šios minties skatinama, Montessori ryžosi dar kartą pasukti savo gyvenimo vairą nežinoma linkme, jieškant ne ligos, bet sveikatos, tyrinėjant ne ligų priežastis, bet pačios sveikatos versmes.

Kaip Kolumbas kadaise pasileido į nežinomo vandenyno platybes, jieškodamas tik jam numanomo naujo žemyno, taip drė M. Montessori nutarė leistis į žmogaus psichės gilybes, jieškodama spėjamų dvasinių perlų bei užakusių ir dėlto blogai veikiančių gyvybinių sielos versmių.

Iš direktorės į... studentes

Grįžusi į Romos u-tą, ji per eilę metų atsidėjusi gilinosi į filosofijos ir psichologijos mokslus, kreipdama ypatingą dėmesį į vaikų psichologiją. Kad geriau galėtų atsiduoti šioms studijoms, ji atsisako direktorės pareigų atsilikėlių mokykloje ir iki minimumo susiaurino gydytojos praktiką. Šiuo žingsniu vėl užsitraukė gydytojų ir šiaip visuomenės nemalonę. Jai buvo prikišamas nepastovumas ir vėjavaikiškas, blaškymasis iš vienos mokslo srities į kitą.

Montessori nenusiminė dėl nepalankios žmonių nuomonės jos atžvilgiu, nes ji gerai žinojo, ko siekia, ir tvirtai tikėjo, kad siekiamasis tikslas yra vertas aukos. Bet, kad toji auka nebūtų bergždžia, jai rūpėjo kaip nors prieiti prie normaliųjų vaikų, su kuriais dirbama, ji galėtų surasti priežastis, kurios laikė, jos nuomone, užgniaužusios normalią jų vystymosi eigą.

Žodžiu praktišku darbu ji norėjo atidengti sveikatos šaltinius, kurie buvo ir dažniausiai pasilikdavo užakę, nekartą virsdami dvokiančiomis kūdromis. Šioji problema nekartą jai atrodydavo neišsprendžiama, nes vai kai nuo 6 m. amž. jau lankė mokyklas ir jos moksliškiems tyrinėjimams buvo neprieinami, kaip praktiškai neprieinami buvo ir jaunesnieji vaikai dėl lėšų trūkumo juos suorganizuoti.

Pagaliau ir šioji problema išsisprendė jai palankia prasme. Ji buvo paviesta sutvarkyti visą pusšimtį vaikų nuo 2-6 m. amž. Šv. Lauryno rajonę Romoje.

— Tik ypatingas Apvaizdos surėdymas, — sako Montessori, — įgalino mane prisiartinti prie normaliųjų vaikų, kurie ir apreiškė man tikrąjį vaiką, kurio sieloje tūnojo iki tol nežinomieji dvasinės sveikatos ir gėrio lobiai.

Chicagos švariausias ir moderniškiausias Piknikų Daržas
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd St. and Willow Springs, Rd.
Willow Springs, Illinois

Pagelbėkite Dabar Savo Giminėms, Draugams ir Pažįstamiems
★
Atvykit į PALATINE BARGAIN BASEMENT, ir jūs būsite nustebinti, kokį didelį pasirinkimą čia rasite įvairiausių medžiagų liekanų.
Dabar, kai jau negalima siųsti dėvėtus rūbus, jums dar mažiau kainuos pasiųsti medžiagų liekanų, kurios Europoje yra tikrai labai vertingos.
Medžiagų liekanų yra tinkamų eilutėms, suknelėms, paltams, sijonams ir kitokiam apsirengimui.
Atnešę šį skelbimą iš "Draugo" ir pirkę ką nors pas mus qausite keturis jardus medžiagos suknelei.
PALATINE BARGAIN BASEMENT
1263 North Paulina Street
Chicago 22, Ill.
Telef. HUmboldt 6-3353

GERA ŽINIA ŽMONĖMS KURIE SIUNČIA PINIGUS ARBA SIUNTINIUS Į LIETUVĄ
Dabar mes jau išmokėsim 10 RUBLIŲ (NE 4) Siunčiant pinigus per mūsų banką į
LIETUVĄ
Pristatymas garantuotas ir gausite kvitą su jūsų giminių parašu. Daug kas anksčiau siųsdavę siuntinius dabar siunčia pinigus. Dėl pilnesnių informacijų rašykite arba skambinkite
Foreign Department
AMALGAMATED BANK
111 S. Dearborn Street
Chicago 90, Ill.
Telephone FRanklin 2-4100
Member Federal Deposit Insurance Corporation

ATVYKITE IR ĮSITIKINKITE
MŪSŲ KAINOS MAŽESNĖS NEGU KITUR!
— o —
Pasirinkite medžiagas tiesiai iš ritinio ir jums nukirps tiek kiek yra reikalinga vienai eilutei arba kelioms. Didžiausias pasirinkimas visai šeimai, mažiems ir dideliems!
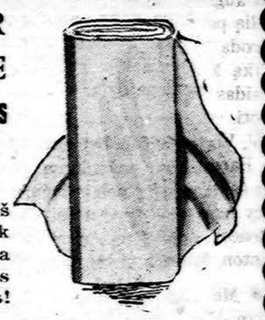
Toliau gyvenantieji gali gauti medžiagos pavyzdžius, ir jiems pasiųsimetokias medžiagas, kokių jie pageidaus C.O.D.
DIDŽIAUSIA MEDŽIAGŲ KRAUTUVĖ ŠIOJE APYLINĖJE
● ŠILKAS ● VILNONĖS VIETOS IR ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS, ● VELVET, ● MEDVILNĖ, LININĖ IR LANGAMS UŽUOLAIDŲ VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGA.
Darbo valandos: Kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 6 val. vak.; Pirmadienį iki 7 val. vak.; Šeštad. nuo 8:30 val. ryto iki 5 v.v.
HENRY S. Fraerman
Tel. WEbster 9-4187
215 WEST JACKSON AT WELLS

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
'Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — KALĖDŲ SEZONAS
ORBIS siuntiniai 22 svarų svorio. Greičiausias pristatymo laikas. Jūsų siuntiniai per 4 savaites vietoje. Žemiausios kainos. Aukšta prekių kokybė. Siunčiame viską kas yra leistina. Siunčiame maistą įvairiausių rūšių pagal Jūsų pageidavimą ir pasirinkimą, riebalus, mėsos gaminius, pieno gam., vaisius, miltus, įvairias kruopas, saldainius šokoladą ir kitką.
pav.: 22 sv. taukų kiaulinių (su muitu ir persiuntimu) $21.90
22 sv. cukraus " " $12.95
22 sv. lašinių
Galite pasirinkti maistą kilogramais ir puskilogramais iš mūsų kainaraščių.
Siunčiame odą ir avalynę:
2 kg. odos (5 porom batelių) su muitu $18.30
1 kg. labai storų — 4½ mm. padų 3.95
Vyriški tufliai su muitu dbigubu padu 12.90
Moteriški bateliai " 10.95
Medžiagos kostiumam nuo $9.25 ir daugiau.
" " " 9.45 " "
Sąžiningas ir greičiausias patarnavimas per
ORBIS
Chicago: 4414 S. Rockwell St., Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-2445
Centras: Toronte, Bathurst St. 298, Toronto 2B, Ont., Canada

VAISTAI LIETUVON!
IR Į KITUS EUROPOS KRAŠTUS IŠSIUNČIAMI SKUBIAI IR RŪPESTINGAI
UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS
RIMIFONAS, STREPTOMICINAS, PENICILINAS, SEROMICINAS, LARGACTILIS, SERPASILIS, VITAMINAS B12, CYCLOSERINAS
TAIP IR VISI KITOKI VAISTAI
BARRY'S APTEKA
1370 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.
Telefonai BRunswick 8-8419 ir 8-9494
Vaistų pristatymą Lietuvon Garantojame laike 7-10 dienų

Pranešame klijentams naują mūsų garažo adresą —
V & K WESTERN AUTO SERVICE
4318-20 SOUTH WESTERN AVENUE
Tel.: Dienomis LA 3-1790, Naktį HU 3-0540 arba VI 2-3566
Atliekame visus mašinų taisymo darbus: motorus, ištaisome visus įlenkimus, dažome stabdžius. Parduodame baterijas, padangas ir viską kas yra reikalinga mašinom, be to perkant pas mus muflerius kartu su išmetimo vamzdžiais, įdedame veltui. Taippat klijentų patogumui turime savo vilkiką, sugedus mašinai prašome skambinti telefonu.
BROLIAI STRAVINSKAI

SUMAŽINSITE SAU DARBĄ IR PAGERINSITE SAVO NAMUS
Įsidėdami Juozo Spaičio aliuminiajus "Storm Windows" langus. Juos turint nereikės rūpintis kiekvieną pavasarį ir rudenį langų išėmimu ir sietelių sudėjimu. J. Spaičio aliuminijaus "Storm Windows" laikys tiek ilgai, kiek jūsų namas stovės. Pašaukite mus dar šiandien ir mes padarysime jums tuos nuostabius langus.
Pas mus taip pat galite įsigyti visų rūšių apdraudas (Insurance)
JUOZAS SPAITIS
3259 So. Halsted St. Tel. VIctory 2-6472
Galite skambinti kasdien arba atvykti į mūsų įstaigą nuo 9 val. iki 6 val. vak. Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9—9 val. Sekmadieniais uždaryta.

IUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

AUDYKLA JUOSTA
KAZYS PRIŠMANTAS, sav.
1805 West 46th Street
Chicago 9, Ill. Telef. LAfayette 3-3085
Gamina: juostas, takelius, juosteles, pagalvėles, tautinius drabužius, įvairias užuolaidas ir kt. dalykus. Parduoda: gintaro ir medžio gaminius ir Alice Stephens ansamblio plokštelių albumus.

Kultūrinė kronika

● **Dailin. V. Vizgirdos paroda.** 1957 m. spalio mėn. Bostono studentai santariečiai lietuvių patalpose buvo surengę kelių dienų parodą, išstatydami V. Vizgirdos 50 paveikslų, kurių 6 buvo parduoti.

Be lietuvių publikos, apsilankė ir amerikiečių dailininkų. Jie pasiūlė V. Vizgirdai surengti savo parodą amerikiečiams. Amerikiečiams V. Vizgirdos paveikslai patiko savo originalumu.

Bostono amerikiečių dailininkų rūpesčiu V. Vizgirdos paroda ruošiama "Twentieth Century Association" klube, kuris įsteigtas 1894 m. (For the Promotion of a Finer Public Spirit and a Better Social Order). Tame klube renkasi Bostono diduomenė ir elitas. Parodoj vyksta žiemos sezonu, kviečiama įvairių pasižymėjusių dailininkų. Tikslas — palaikyti Bostono kultūros augštą lygį. Klubas turi specialią parodos salę. Dienos metu paroda yra vieša. Klubas dailininką kviečia ir apmoka visas išlaidas. Paveikslai gali būti parduoti.

V. Vizgirda išstato 30 paveikslų. Paroda tęsis nuo sausio 13 d. ligi sausio 31 d. "Twentieth Century Association Club", 3 Joy st. (Beacon Hill) miesto centre, Boston, Mass.

● **Muzikos leidinys.** Išleista antra laida giesmynėlio "Kalėdų balsai", kur telpa 30 kalėdinių giesmių. Jas surinko ir redagavo Jonas J. Šaučiūnas. Ruošiant šį leidinį savo patarimais talkino kun. J. V. Inčiūra, kun. A. Ežerskis, kun. A. J. Sinkevičius, kompozitoriai J. Žilevičius, Ant. Pocius, rašytojai — A. Vaičiulaitis, redaktorius M. Zujus, muzikai — P. J. Karašauskas, J. Varaitis. Giesmių tekstai paimti iš kun. Tilvyčio giesmyno, kun. J. Katiliaus "Betliejaus Balsų", panaudoti sukurti tekstai kun. Andriuškos, kun. J. Židanavičiaus, M. Aukštaitės, V. Greičiaus, J. Strolios, L. Šimučio, S. Zobarsko ir kitų. Pirmoji laida buvo išėjusi 1949 metais. Ši antroji laida, atrodo, perspausdinta be pakeitimų. Išleido Lietuvių R. K. Parapijų Chorų Dainos draugija. Duodami tekstai su gaidomis mišriam chorui. Viso — 35 pusl. Leidinys gaunamas "Drauge". Kaina $1.

● **Dr. Vytautas Bieliauskas,** dirbąs Klinikinės ir Pritaikomosios Psichologijos mokykloje Richmonde, VA., parašė straipsnį "An Evaluation of the "Organic Signs" in the H-T-P Drawings"; straipsnio autorius — Sandra L. Kirkham. Ši studija buvo išspausdinta "Journal of Clinical Psychology" 1958 m. sausio mėn. numery. Straipsnyje svarstoma paciento piešinių panaudojimas diagnozės reikalui, ypač kas liečia organiškus smegenų sužalojimus. Dr. Bieliauskui vadovaujant buvo padaryti tyrimai su dviem grupėmis asmenų, siekiant patikrinti anksčiau tyrinėtus šiuo klausimu Michal-Smith skelbtus dėsnius. Tyrinėjimai parodė, kad pilnai negalima pasitikėti iš tų piešinių daromomis diagnostinėmis išvadomis. Sprendimus reikia daryti su dideliu atsargumu.

● **Nauji lietuvių augšt. mokyklos rūmai.** Philadelphijos arkidiecezijos arkivyskupas gruodžio 29 d. pašventino naujus Juozapo Marijos Vilos Augšt. mokyklos rūmus netoli Philadelphijos, apie trys mylios nuo New towno. Toje mokykloje galės sutilpti 500 mergaičių. Kartu buvo švenčiama 25 metų sukaktis nuo tos mokyklos įsteigimo ir auksinis jubilėjus nuo dirbančių toje mokykloje Šv. Kazimiero seserų vienuolyno įsteigimo. Įdomu, kad šią lietuvaičių seselių mokyklą lanko net kaikurios moksleivės, atvykusios iš tolimesnių šio krašto valstybių, net iš Kubos ir Pietų Amerikos.

Kas nestovi ant savų kojų, greit parkrinta. — **M. Unamuno**

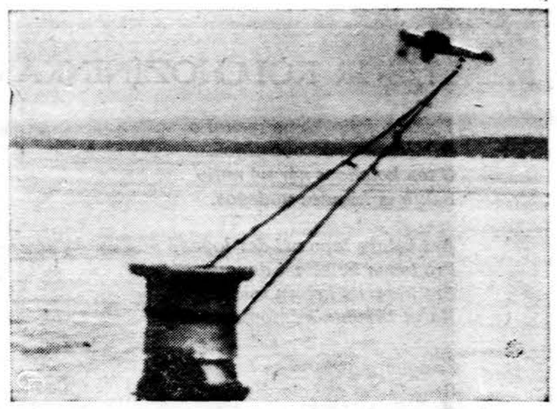

Naujas išradimas pakilti lėktuvams

Dvivietis vieno motoro lėktuvas pakyla nuo ledo Kegonsa ežere, Stoughtone, Wisc. Prie vairų Wisconsin universiteto fizikas dr. J. Gibson. Lėktuvo kairys sparnas pririštas 400 pėdų ilgio nailono virve prie besisukančios, į ledą įtvirtintos statinės. Tuo būdu lėktuvui pakilti reikia žymiai mažiau vietos.

Okupuotoje Lietuvoje

▼ **Nauji kūriniai Lietuvoje.** J. Marcinkevičiaus poemos "Dvidešimtasis pavasaris" 6000 egzempliorių išpirko per 3 mėnesius. Jaunas prozininkas A. Bieliauskas parašė antrą romaną, kuris pradedamas spausdinti "Pergalėje". Vilniaus Pedagoginio instituto studentas K. Saja parašė tris komedijas, kurios eina respublikos teatruose ir išleis tos atskirą knyga. Romanus parašė J. Avyžius, A. Venclova, J. Dovydaitis, K. Borūta; I. Simonaitytė rašo romaną iš savo gyvenimo. Grušas rašo naują pjesę apie Kauno HES kūrėjus. V. Mykolaitis-Putinas baigia romano "Sukilėliai" antrą dalį. Jo "Altorių šešėly" greit pasirodys rusų kalba, o Lietuvos kino studija ruošiasi tą romaną ekranizuoti. Svarstomi V. Krėvės "Raštų" ir Vydūno "Rinktinės" išleidimo klausimai.

▼ **Augustinas Gricius** ruošia spaudai rinkinį savo senesnių apsakymų, pradedant maždaug 1923 metais. Po to sudarys antrą savo humoristinių feljetonų rinkinį. Yra paruošęs komedijos scenarijų filmui "Kalakutai"; taipgi rašo naują pjesę.

▼ **Vilniuje šį rudenį įvyko respublikinis teatro festivalis,** kuriame pastatyta J. Butėno ir A. Kernagio drama "Pamilau dangaus žydrumą", vaizduojanti Juliaus Janonio gyvenimą. Taipgi pastatyta A. Korneičiuko pjesė "Eskadros žuvimas" — apie Juodosios jūros raudonuosius jūrininkus. Klaipėdos dramos teatras pastatė J. Chlivickio "Neramios širdys" — apie "pažangiųjų jėgų kovą prieš buržuazinę reakciją". Tas viskas rodo, kiek daug propagandinio elemento įbrukta į okupuotos Lietuvos teatrą.

▼ **Čiurlionio galerijoje Kaune** atidaryta meninių fotografijų paroda.

▼ **Adelė Galaunienė,** viena iš Lietuvos operos steigėjų, dabar sulaukusi jau 58 metų amžiaus, gyvena Lietuvoje. Yra dainavusi 260 operų, dalyvavusi apie 1,500 operos ir koncertų spektakliuose. Ligi 1947 m. dainavo Kauno operoje o 1947 m. buvo pakviesta dėstyti Kauno konservatorijoje, Vokaliniame fakultete. Nuo 1949 m. dėstė Juozo Gruodžio muzikos mokykloje, o nuo 1951 m. ketverius metus vadovavo solinio dainavimo rateliui Lietuvos Aklųjų draugijoje. Nuo 1954 m. dėl nesveikatos iš tų pareigų pasitraukė ir dabar ruošia programas saviveiklos koncertams ir konsultuoja kaikurias solistes.

▼ **Elena Saulevičiūtė,** 1955 metais baigusi Vilniaus valstybinę konservatoriją, 1957 metais su koncertais lankėsi Lenkijoje, Maskvoje; kiek anksčiau Rygos operos teatre atliko Desdemonos rolę "Otello" operoje ir Nedos vaidmenį "Pajacuose".

▼ **Inž. Anatolijus Speičius** dirba mašinų gamybos valdyboje Vilniuje. Jo pareiškimu, kaikurių Lietuvoje gamintų mašinų dabar yra įvairiose Sovietų valstybėse, Indijoje, Kinijoje, Čekoslovakijoje, Jugoslavijoje.

▼ **Klaipėdos dramos teatras** pastatė J. Chilivicko dramą "Neramios širdys". Pastatyme dalyvavo aktoriai E. Čepulis, A. Ignatavičiūtė, M. Dičpetrytė ir kiti.

▼ **Kapsuko Dramos teatras** Lietuvoje pastatė J. Čyžiaus dramą "Versmė". Pastatyme dalyvavo aktorius R. Butkevičius.

▼ **Lietuvių literatūros istorijos** pirmas tomas išleistas Lietuvoje. Turi 588 puslapius, apima senesnius raštijos paminklus iki 18661 m.; plačiau nagrinėjami Donelaičio, Baranausko, Strazdo, Stanevičiaus ir kitų kūriniai.

Pietų polius po 1½ m. ledu

Boston kolegijos seimografistas kun. Daniel Linehan, su amerikiečių ekspedicija nuvykęs į Pietų polių, panaudodamas seismografinius tyrimus nustatė, kad Pietų poliuje uolas yra apdengęs 8 297 pėdų (daugiau kaip pusantros mylios) ledų kalnas.

Gyvenimas be idealo yra neužbaigta simfonija. — **F. Corso**

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 West 63rd Street
Telef. PR 8-0833 ir PR 8-0834

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON,
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Tel. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!

INDOOR ICE SKATING
Grojant vargonais
Viešas čiuožimas kasdien
10 v. r. — 2 p. p. — 8 p. p.
Nebus sesijų šį pirmadienį ir ketv. 8 val., nei Naujų Metų dieną 10 v.
Phone LO 1-7140
NEW RAINBO ARENA
CLARK & LAWRENCE

Nauja mostis ir tabletės atnaujina viltį kenčiantiems nuo
ARTHRITIS - RHEUMATISM
Ši nauja kombinacija, AMERPOL, skubiai, palengvina sąnarių uždegimo sukeltą skausmą, paraudimą ir sumažina skaudančių raumenų sutinimą, kurį sukelia arthritis ir rheumatismas. Mostis: Skubiam palengvinimui reikia įtrinti ryte ir vakare. Tabletės: Ilgesniam palengvinimui imti 2 tabletes 3 kart į dieną po valgio.
Mostis, 98c; Tabletės, $3.50 pas jūsų vaistininką arba šiuose vaistinėse:
Shimkus, 3301 S. Halsted
Dargis, 2452 Marquette Blvd.
Pullman's, 11254 S. Michigan
Kartanas, 2458 W. 69th
Glidewell's, 3557 W. 63rd
Biestek, 3000 So. 52nd, Cicero
Sikytas, 2635 W. 51st
Lewicki's, 5558 S. Pulaski
Kopec, 5109 W. Fullerton
Rakus, 3201 S. Halsted
Arba rašykite tiesiog į
AMERPOL, 957 N. Ashland Ave., Chicago 22, Ill.

ADOMAS VAITKEVIČIUS
Anglių ir Alyvos
Pardavimas
Telef. REpublic 7-5803
Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas.
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas.
ATLAS FUEL Co.
ATSTOVAS
4919 So. Paulina Street
Telef. PRospect 6-7960

Krautuvėje "MARGINIAI", adresu: 2511 W. 69th St., Chicago 29, Illinois, galima gauti gražiausi liaudies meno išdirbiniai, knygos, žurnalai, taip pat galanterija. Telefonas — PRospect 8-4585.

ECZEMOS NIEŽĖJIMO KANČIOS greit atleidžiamos ir palengvinomos su AL-GEN-OL, kuris yra efektingas daugeliu atvejų, kur kitos priemonės buvo nepasekmingos. Šiandien pat siųskite $1.10 už didelį indelį tų vaistų. C. O. D. nesiunčiame.
GENTOD MEDICINE CO., Dept. D-1 P. O. Box 14, South Chicago 17, Ill.

DIDIS INVENTORINIS IŠPARDAVIMAS
STEIN TEXTILE BENDROVE YRA
pirmoji, kuri parūpino vilnonių ir šilko medžiagų siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą — už žemas kainas!
Gauta nauja siunta vilnonių angliškų medžiagų. Didžiausias pasirinkimas siuntimui į užsienį, taipgi ir savam vartojimui.
Geriausios ANGLIŠKOS ir "Worstead" MEDŽIAGOS KOSTIUMAMS, PALTAMS, kurių kainos paprastai yra $9.80, dabar už jardą tik $4.50
60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tiktai $1.89
48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos, vertės iki $2.98, tiktai $1.39
Grynų spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik $1.09
Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiekvienu pirkiniu virš $20.00 gausite vienai suknelei medžiagos kaip dovaną.
Pas STEIN'Ą jūs rasite didelį pasirinkimą inpilams medžiagų ir nuotaikoms "laces", satiną, taffetą, "brocades", Shantung ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas.
STEIN TEXTILE CO.
1306 SOUTH UNION AVENUE
1 blokas į rytus nuo Halsted St., 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 7 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak.
Tel. MOnroe 6-8152. FREE PARKING, kitoje pusėje gatvės.

ANTANAS TVERAS
DIPL. LAIKRODININKAS
Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.
2646 W. 69th St. RE. 7-1941

TROOST - PACHANKIS MONUMENTS
JOHN W. PACHANKIS (PATCH), Vice-President
6819 So. Western Ave. — Tel. GRovehill 6-3745

Chester Vitkauskas
Distrikto vedėjas

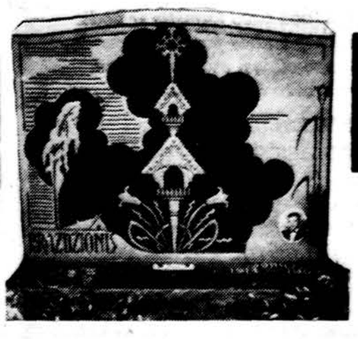

John W. Pachankis
Chicagos vienintelis lietuvis sav.

GRAŽIAUSIŲ PAMINKLŲ PASIRINKIMĄ RASITE PAS MUS
Atdara kasdien ir sekmad. nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukti mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnausime.
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE — LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Tel YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18TH STREET — Tel. SEeley 3-5711
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50TH AVE., CICERO, ILL. — Tel. OLympic 2-1003
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46TH STREET — Tel. YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET — Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23RD PLACE — Tel. VIrginia 7-6672
VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50TH AVE. — OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9687

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
SAVINGS INSURED UP TO $10,000
DIVIDENDAI PADIDINTI NUO SAUSIO 1 DIENOS
1958 METŲ!
Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!
2202 W. Cermak Rd. · Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. · Tel. VIrginia 7-7747
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. popiet. Ketpirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vak. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Perskaitę dien. "Draugą", duokite jį kitiems.

SPYGLIAI IR DYGLIAI

Redaguoja dr S. ALIŪNAS

LAIKAS IR KOEGZISTENCIJA

Šiandien koegzistencija yra labai madoj. Ne tik pats žodis, bet ir veiksmas. Vot, sau šypsaisi savo žmonai, nuosavus dantis rodai, o šiaip jau kitai akį merki. Arba kur darbovietėj dantis rodai, sakai maždaug kaip pats Chruščevas, kad draugystės nori, o geidi, kad tavo bosas kuo greičiau kojas pakratytų, kad jo vietą užimti galėtum.

Koegzistencija madoj kiekvienam žingsnyje. Štai, daktaras linki sveikatos, o pats galvoja, nenaudėliai, sirkite ateinančiais metais visi kaip vienas, nes namus naujus užpirkau. Graborius irgi šypsosi kaip Bulganinas, pamatęs Eisenhowerį arba didžiausią išminčių ponią Rooseveltienę, net ir už tą švabą daugiau išminties turinčią, kuris ant stogo vedė jautį, kad žolę nuėstų. Ir kaipgi nesišypsos grabo-

Plyšta galvos, plyšta batai,
Vėl atėjo Nauji Metai.
Skamba bonkos ir stiklinės
Groja dūdos popierinės.

rius, nes jis tau linki daug sveikatos, žodžiu, narsybės tokios, kad mirtum taip be didelio susijaudinimo. Ką gi ir graboriui reikia valgyti, o šypsotis irgi reikia, nes koegzistencija dabar labai madoj.

Gamtužėle džiaugtis

Bobulė Rooseveltienė ir milionierius Eaton sako, kad bolševikai tai jau nekalti avinėliai, tik visas kitas pasaulis, juos vargšus kolioja, kad šie žmonelius, taip sakant, į duobę milionais verčia, arba kitiems liepia vandenėlį Doneco baseine semti ar medelius, taip sakant sviruonėlius, romantiškai Sibire kapoti. Nelaimingi tie sovietai. Juos net jau ir lietuviai iš pasigailėjimo pradeda ginti. Ką gi, vargšai tikri. Žiūrėkit, jie Lietuvoj ir knygas pasakų išspausdino ir net čia atsiuntė, o be to vieną kalendorių bažnytinį atidrukavojo. Džiaugsmas lietuvius žurnalistus paėmė ir šie pradėjo šaukti, kad koegzistencija kultūrinė reikalinga su tais kultūros atstovais, kurie žmogui, taip sakant, švariai į pakaušį kulką sodina, tylomis, o ne taip kaip tie liaudies priešai amerikonai, kurie apie vieną lavoną tūkstančius lapų prirašo.

Kultūrinę koegzistenciją, anot kaikurių lietuvių tremties žurnalistų, sovietai pripažįsta ir štai net kelios knygos Lietuvą pasiekusios. O, kad to kalendoriaus krikščioniško visai Lietuvai užtektų, tai bolševikai bijodami, kad kam nors jo neteks 700 lietuvių kunigų taip sakant per kaminėlį išvarė arba kur Sibirėlyje privertė gamtužėle džiaugtis. Tikri koegzistentai tie bolševikai. Net bažnyčią jie leido pastatyti. Modernią, taip sakant, kad atitiktų augštuosius tarybinius reikalavimus. O kitas keliasdešimt uždarė, nenorėdami krikščioniškos nuotaikos gadinti senais pastatais.

Muzikinis bendradarbiavimas

Koegzistencija yra madingas žodis. Žiūrėkit, net kelias pasakų knygas vienas pilietis čia gavo, o be to — jie Donelaitį išleido. Taip sužavėti tuo Donelaičiu, kad turbūt pradės sakyti, kad Donelaitį bolševikai ir pagimdė. Na, ir dainas išleido. Ir Krėvę, taip sakant, vos iš numirusių neprikėlė. Nuostabus gerumas tų bolševikų. Jie, kad tų knygų užtektų kitiems vaikams ir suaugusiems, tūkstančius lietuvių išmarino badu. O, kad vaikams pasakų užtektų, tai jie tūkstančius vaikų suaugusiais pavertė ir liepė jiems Sibire drauge normas tėvo Chruščevo garbei kirsti.

Tiesiog Krėvę iš numirusiųjų prikėlė, bet, kad šis nebūtų nustelbtas kokių nors ten kitų poetų, tai juos į kalėjimus sukišo. Vieni kojeles pakratė, kad čia esantiems žurnalistams ant jų kapo būtų proga išgerti čerką už kultūrinę koegzistenciją su bolševikais, o kitiems liepė dainuoti apie spalio revoliuciją arba laimę mirti nuo bolševikinio pakilimo. Na, ir būtų baisiai liūdna mokytis čia kokio nors pianino, jeigu ten bebūtų išeitas vadovėlis. Dabar sau čia mokaisi pianino, o ten kolchozininkas dainuoja basas tarybinį mėšlą mėždamas ir gaudamas už darbadienį 3 rublių. Muzikinis bendradarbiavimas.

Už apatinių kelnių

Ozi pažanga sovietinė, tiesiog neįmanoma nė Naujų Metų proga užmiršti. Įsivaizduokit, amerikonai nemoka nė sputniko padaryti, sau automobiliais kiekvienas važinėja, geriausiai, net ir darbininkai, valgo ir nešioja, tiesiog nesuspiratimas. Ot, sovietai tai bent žmoneliai taurūs. Va, du šimtai milionų taip sakant basi vaikšto, kad tas šuva padangėmis galėtų laisvai suktis. Košės du šimtai milionų užvalgę tėvui Chruščevui dėkoja už nepaprastą laimę laisvai mirti bežiūrint sputniką. Laimingi pralenkę amerikonus ir jankius padarė laimingus, šie gali prieky bėgančių kolchozininkų kiauras kelnių sėdynes matyti.

Koegzistencija, bičiuliai, puikus reikalas. Šypsokimės sovietui, nes lietuvišku botagu vergijon varo. Sava kultūra. Šypsokimės, lietuviai, sovietui, nes jis tūkstančiam žurnalistų davė atostogų, kad šie neturi noro kalbėti. Koegzistencija, bičiuliai, tegu gyvuoja, nes bolševikai šypsosi kiekvienam jie milionus lietuvių ar vengrų šypsodamies nusiuntė kito pasaulio pasižiūrėti. Tiesiog nuostabi bolševikinė pažanga. Jie numeta lietuviui kokį nors kaulą. Ir reikia juo džiaugtis, nes komunistinis kaulas yra labai reikšmingas, nes jame smegenų yra ne kiek nemažiau negu tų galvose, kurie Tarybų Sąjungą kažkokio šišo pagauti už apatinių kelnių nori sau susikišti. Valio, koegzistencijai, N. Metų proga.

M. V.

Ot, Kalėdos, tai bent laikas,
Džiaugiasi kiekvienas vaikas,
Bet nemažiau kaip vaikai,
Džiaugiasi žaislų fabrikai.

Sovietinis darbininkas džiaugiasi išlaisvintas iš kapitalistų.

Logika

— Tau vėl skauda dantį, — sako motina sūnui, — o todėl, kad valgai tiek daug saldainių.

— Aš valgau saldainius su visais dantimis, o skauda tik vienas, — atsakė logiškas sūnus.

Nediskutuotinos mintys

— **Herkaus Manto opera** visų mėgstama okupuotoj Lietuvoj. J. Vlks., Naujienos, nr. 301

— **Faktas** yra neginčijamas: turime du lietuviškos prozos milžinus — Putiną anapus ("Sukilėliai") ir M. Katiliškį šiapus ("Miškais ateina ruduo").

J. Cicėnas, Naujienos

— **Lietuvių Tautinės kapinės** sveikina Amerikos lietuvius ir linki jiems laimingai praleisti žiemos šventes. Šia proga kviečiame užvažiuoti į mūsų kapines, aplankyti garbingų tautos vyrų kapus, pamatyti pastatytus puikius paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypui.

Naujienos, nr. 300

Visos žmogaus bėdos yra ne kur kitur, bet nuo veiksmų po kepure.

Išmintingi užrašai

Washingtone vienoj kepykloj yra toks užrašas: "Šiandien specialus tortas 66 centai. Apverstas 99 ct."

Indianapolio skalbykloje yra užrašyta: "Laukiam klijentų. Patyrimas nebūtinas".

Chicagos vienam restorane kabo užrašas: "Mūsų liežuvėlių sumuštiniai kalba patys už save".

Memphis Tenn., elektros reikmenų prekyboj rašoma: "Paban dykite mūsų kredito planą — 100% nuolaidos. Jokių lengvų išsimokėjimų".

Londone vienoje mėsinėje kabo toks užrašas: "Mes darome dešras karalienei Elzbietai II-jai, gi priešais esančioj mėsinėj kabo kitokia iškaba: "Dieve, saugok karalienę".

Ne visa "pėdė"

— Kokį jūs skundą turite prieš šitą laikraščio redaktorių? — klausia teisėjas pilietį.

— Aš pavogiau šimtą dolerių, o jis laikraštyje parašė, kad aš pavogiau 150 dol. ir todėl turėjau su savo žmona daug ginčų, — atsakė nukentėjęs.

Nenori mokėti

Angele Litrico, Romos siuvėjo, kuris siuva Sovietų Sąjungos liaudies išnaudotojui Chruščevui drabužius, siuvyklą išplėšė vagys.

Sakoma, kad tai padarė bolševikai nenorėdami buržujiškai aprengti kapitalisto Chruščevo.

— Rūpestis tai yra norėjimas užmokėti už tas bėdas, kurios dar tavęs neištiko. **Dean Inge**

Dr. S. Aliūnas

MĖNULIS IR KOLCHOZININKAS

Padangėj jieškome mėnulio
Ir bijom Chruščevo jėgos,
O ten kolchoze nėr nė nulio
Sukto iš kiaulės uodegos.

Ant kelnių lopo vėl dar lopas,
Pro lopus šviečiasi dangus,
Pro kiaurus kelnių teleskopus,
Matyt tarybinis žmogus.

Žmogus maitinamas lupynom,
Grandinėm apkala Maskva,
O bobos New Yorke kankinas
Kam skrenda sputniku šuva.

Sovietų Sąjungoj vis lydi
Žmogų policijos gauja,
Ir ten žmogus labai pavydi,
Tam šuniui laisvės erdvėje.

Ir skrieja dirbtinis mėnulis,
Semias iš jo Maskva jėgos,
O jis kalchozninkui tik nulis,
Nevertas kiaulės uodegos.

Chruščevas (dešinėj) sako Serovui:
— Žiūrėk, kaip laisvai alsuoja Tarybų Sąjungoj spaudos žmogus.
— Jis laimingas, galėdamas kelti mūsų plačią kultūrą — pritaria Serovas.

Spaudos apžiūrinėjimas

— **Naujienų** gruodžio mėn. 17 d. laidoje J. Pronskus rašydamas apie Sruogos minėjimą sako: "Po pertraukos, kurios metu susirinkusieji buvo pakviesti pažiūrėti Balio Sruogos kūrinių parodėlės, buvo skaitymų ir deklamavimų iš poeto darbų ir Vlado Baltrušaičio sodriu baritonu sudainuota Beethoveno "Šio kapo tamsybėj ir Vydūno Amžiai po amžių".

Gal ir sodriai būtų sudainavęs Baltrušaitis, jei būtų iš viso jis dainavęs. Gaila, jis programoj nedalyvavo ir taip apmovė J. Pronskų. Matyt J. Pronskų suvedžiojo jo paties aprašytos Būties paslaptys. Ta pačia proga Spygliai primena, kad reikia, rašant apie solistus, vartoti šiuos išsireiškimus: "sodriu balsu dainavo", "su įsijautimu išpildė" ir t.t. Palengvinti žurnalistam Spygliai tuo reikalu išleis specialų išsireiškimų žodyną.

— **Vl. Rmj.** Drauge parašė, kad Vyrų choro nariai sol. Vl. Baltrušaičiui padovanojo dail. Sparkio paveikslą. Vėliau Vyrų choras parašė, kad dail. Rūkšte-

Dr. P. Kisieliaus kabineto laukiamajam viena moterėlė taria:
— Daktaras nuo mirties išgelbsti daug žmonių, bet jis turi ir priešų.
— Kasgi jie?
— Graboriai.

lės. Įdomu kas susimaišė, skoniai ar paveikslai?

— **Teisininkų žiniose** J. Gliauda rašo taip:

"Teisingumo troškulys, arba geiduliai nustelbti teisėtumą, nudažyti įvairių konfliktų — rasinių, politinių, ekonominių — kartais pasiekia tokios įtampos, kuri išeina iš vietinio pobūdžio sferų ir įsiveržia milžiniškon JAV visuomenėn".

Spygliai už šio rebusinio sakinio išsprendimą skiria premiją.

LITUANISTIKOS PAMOKA

— Jonai, tu turi mokytis prie stalo geriau elgtis, — sako motina sūnui, — dabar tu esi kaip tikras paršas.

Po valandėlės tylos tėvas klausia:

— O ar tu, Jonai, žinai kas yra paršas?

— Taip, tai yra mažas berniukas.

Problema

Vienas mėgstąs išgerti pilietis buvo užkluptas lietaus ir atsistojęs alinės tarpduryje ėmė spręsti: "Jeigu dabar eisiu namo, tai būsiu visas šlapias, bet jeigu eisiu į karčiamą tai būsiu visas įmirkęs".

Kas meta penkcentį

Bažnyčioj meta į aukų dėžę penkcentį tas, kuris anksčiau mesdavo sagą. Šiandien yra taip pigiau.

Be baimės

— Bet, mieloji, neturėkime jo kio ilgo sužieduotuvių laiko.

— Nebijok, brangusis, aš dar nė karto nebuvau ilgiau susižiedavusi kaip tris savaites.

Linksma mūsų kolonijose

LOS ANGELES, Calif.

Lietuvėjame

— **Kristaus Karaliaus šventės minėjimas,** suruoštas Federacijos skyriaus buvo sėkmingas. Meninėje programos dalyje solistas dainavo meilės arijas iš "Kismet", "Showboat" filmų ir arijų. Programos vedėjas publikai pranešė, kad solistas dainuoja "paukščio balsu".

— **Šeštadieninės lituanistinės mokyklos** tėvų komitetas vaikų tėvams išsiuntinėjo tokius kvietimus: "Dear Fellow Citizen: you are cordially invited to join the traditional Lithuanian Sunday School Christmas Party"...

Vietoje Kalėdų Senelio iš Lietuvos pas Los Angeles lietuviukus "iš labai šaltų Rytų" šiemet atskrido "Santa Claus via North Pole by United Air Lines".

— **Birutietės** — pati jauniausia lietuvių draugija Los Angeles. Poniutės dažnokai renkasi kavutėms.

— **Antrą Respublikonų partiją** suorganizavo Los Angeles lietuviai. Vaišės vyko ištaikingame Ambassador viešbutyje, finansuotos X respublikono.

— **Trys neturtingi viengungiai** įsigijo po naujus didelius apartmentus.

— **Lietuvių Teisininkų draugijos Los Angeles skyrius** energingai veikia. Girdėti, kad skyriaus valdyba numatoma perrinkti korespondenciniu būdu.

Išvažuojantis

Turbūt blogai

— Kaip sekasi praktika, daktare?

— Ačiū, visi mano apylinkėje sveiki.

Nuramino

— Supranti, sūneli, aš visą dieną turiu tave barti ir pykti, tai labai negerai, — sako motina.

— Nesirūpink, mama, aš visai neimu to į galvą, — paguodė sūnus.

Saldainio vertė

Senas vyras trinasi kine po kėdėmis ir murma. Viena ponia klausia jo:

— Pone, ką jūs ten veikiate po kėdėmis?

— Jieškau nukritusio saldainio.

— Argi verta jieškoti saldainio?

— Ne, bet į jį įstrigo mano dantis.

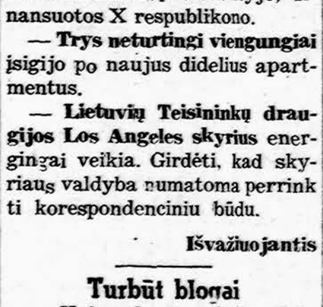

Ah, ir sukužda pagunda
Meilės atdūsiuos švelniuos.
Ir jauti: jaunystė bunda
Ir širdy ir užkulniuos.

A. Gustaitis

Spygliininkai rašo

— **Al. Gr.** rašo: "Gerbiamas S. D. redaktoriau, nesuspėju per skaityti visų lietuviškų laikraščių, tačiau jūs, kaip vienas rimčiausių spaudos žinovų, malonėkite atsakyti į man labai įdomų klausimą: kuriame lietuviškame laikraštyje nebendradarbiauja mūsų žymusis žurnalistas Edvardas Šulaitis. Tą laikraštį aš norėčiau užsisakyti". Pranešame, kad tokio lietuviško laikraščio šitoje Geležinės Uždangos pusėje mums jokių būdu nepavyko užtikti.

— **Tautietis iš Hamiltono** atsiuntė Spygliams pasikalbėjimą Sužiedėlio ir Vaičeliūno, kuriame svarstomas knygų apie klebonus ir karo vadus vertumas. Spygliai pastebi, kad Vaičeliūno knyga apie karo vadus turi didelių trūkumų, nes ten nėra aprašytas Alb. Pliumpis, raitorių (joties) maršalas.

— **Joneliu Durneliu** pasirašęs čikagietis rašo apie būsimą naują erą: "Maisto paruošimui, reikia manyti, sutiktų vadovauti biznierių kompanijos su kapitalais, mokslo receptais ir cheminiu patyrimu. Gyventojams į namus užtektų tik įsivesti tekančio maisto vamzdžius, iš kurių maistas tam tikra žarna būtų leidžiamas žmogui tiesiai į skilvį. Už maistą reikėtų mokėti kampanijoms pagal skaityklį, kiek sunaudota. Nebereikėtų tada ir dantų. Nebent tik papuošalui". Spygliai mano, kad tada dantims bus daugiau laisvo laiko artimui graužti, jeigu neatsiras naujų aparatų, kurie už kvoterį galėtų tavo artimą apkalbėti ar išplūsti.

Pegasas jau pakinkytas ir į šią karietą bus vasario 8 d. įsodintas Draugo romano konkurso laimėtojas.

Paguoda jauniesiems

"Krivulė" 1925 m. nr. 2 ir 11 atsakė savo bendradarbiams:

— **B. Brazdžioniui.** Tamstos eilutės silpnos ir pasinaudoti jomis negalėsime. Esi tamsta dar labai jaunas, neskubėk su spausdinimu. Gabumų yra — ateityje rasis gal ir ryškesnio aido.

— **A. Vaičiulaičiui.** Peržiūrėję Tamstos vertimus, nespausdinsime. Goethe, Uhlandas, Šileris, Heine — tai lyrikai klasikai. Tamsta savo vertimais daboji originalų turinį, bet per tai žymiai nukentėjo forma ir tokioje išvaizdoje jie spaudai negali tikti.

— **N. Mazalaitei.** Jauna, silpna — nedėsime.

Jungtinės Tautos yra tokia organizacija kur kalbama apie amžiną taiką ligi susimušimo.

Stella

NAUJŲJŲ METŲ LINKĖJIMAI

RAŠYTOJUI
Nors tavo knygos jau parašytos,
Leidėjas biznio dairosi kito:
Jam reikia pelno, o ne idėjų.
Tad bergždžia būtų ką palinkėjus.

AMERIKOS LIETUVIUI
Pirkai tu Laisvės Varpą ir bonus,
Šelpei dypuką vargšą ir ponią
Ir vis dar duodi, kam reikalinga.
Linkiu, kad visad būtum turtingas!

POLITIKIERIUI
Linkiu, kad tavo kumštis ir žodis
Būtų kaip žaibas per dangų juodą,
Nes tu skelbiesi esąs tas vadas,
Kuris krašto laisvės raktą jau rado.

NUTAUTĖLIUI
Žodžiai „kur duona, ten ir tėvynė"
Virto tau šūkiu tiesiog auksiniu.
Gaila, kad kitkam apkurto ausys,
O juk linkėčiau viso geriausio.

ŽURNALISTUI
Linkiu, ko nori, tik nenutilki!
Kas, kad į spaudą vynioja silkę:
Žmogus ir keistas, kartu ir suktas.
Neleiski niekad plunksnai atbukti!

BUVUSIAM
Graudu pamanius, kaip tas likimas
Svetur iš sveiko tyčiotis ima.
Jei ne tas driskis maskolius būtų . . .
Ak, verčiau stiklą ir — būki drūtas!

MOKSLEIVĖMS
Jums, mergužėlės, kur mėgstat šviesą,
Linkėjau laimės ir vis linkėsiu!
Mokslo diplomas, aukso medalis
Irgi vaduoja gimtąją šalį.

PATENKINTIESIEMS
Tiems, kurie turi daiktų lig valiai,
Ką gi koks vargšas linkėti gali?
Kas jiems taurelė, kas vištos koja!
Svarbu, kad gautų ir pavergtoji . . .

KARIAMS
Kažkur mundurai. Nėra komandų.
Prisiminimai beliko, randai;
Beliko laipsniai, bet jie čia niekai,
Tad vien stiprybės linkėt belieka.

JAUNIMUI
Tautos gi žiedui, kaip sako žmonės,
Linkiu Dievulio gausių malonių!
Linkiu, kad kvapas tėvynės rūtų
Visuos pasviečiuos jums mielas būtų!

KUKLIAJAM
O tau, bitute, o tau pilkoji,
Kurs viską savo kraštui aukoji
Ir kurs plepėti vengi bei girtis,
Linkiu daug tyro džiaugsmo patirti!

MALONIAM SKAITYTOJUI
Broliui spausdinto žodžio mėgėjui
Linkiu sveikatos ir gero vėjo!
Lai būna aišku sėdint prie vairo,
Ar maut į prickį, ar sukt į kairę.